REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 554-53; 585-10; — Telefon administracji 585-16; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 8—14, w soboty od 8—13

Dziś 8 stron   Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56   Kraków, 21 września 1947 r.   Nr. 259

ZBOŻE za 6 miliardów importuje »Społem«

WARSZAWA (SAP) Całkowity import zboża do Polski został zlecony przez państwo Związkowi Spółdzielni „Społem". W ramach tych tranzakcyj „Społem" sprowadziło już w tym roku 100 tys. ton mąki, oraz zboża pszenicy i żyta z USA i Kanady obecnie zaś przeprowadza import 300 tys. ton z ZSRR.

Zboże radzieckie odbierane jest na 6 punktach granicznych W pierwszych transportach nadeszło żyto i pszenica W dalszych oczekiwane są również transporty owsa i jęczmienia.

Całkowite obroty importowe na odcinku zboża przekroczą w 1947 r. 6 miliardów zł

W Nowym Jorku Bidault precyzuje stanowisko Francji:

Długoletnia okupacja Niemiec

zagwarantuje Europie bezpieczeństwo

NOWY JORK — Na wczorajszym posiedzeniu plenarnym ONZ przemawiał jako pierwszy min. Bidault, który m in. poruszył zagadnienie Niemiec, precyzując stanowisko Francji w tej sprawie.

Bidault podkreślił, że Europa musi otrzymać gwarancje przeciw odrodzeniu się militaryzmu niemieckiego. Odbudowa przemysłu dawnej Rzeszy nie może doprowadzić do wskrzeszenia potęgi wojskowej Niemiec. Gwarancje te obejmują:

1) [illegible]

2) Demilitaryzację i ścisłą kontrolę rozbrojenia Niemiec.

3) Międzynarodowy zarząd arsenału przemysłowego Niemiec — Zagłębia Ruhry

Poza tym Bidault omawiał poważny jego zdaniem kryzys jaki grozi Organizacji Narodów Zjednoczonych. Kryzys ten dojrzewał od dłuższego czasu, a stał się widoczny dla wszystkich na obecnej sesji ONZ. Cała trudność polega na niemożliwości znalezienia wspólnej platformy dla rozbieżnych oświadczeń przedstawicieli wielkich mocarstw.

Francja, powiedział dalej Bidault jest gotowa omówić ewentualne reformy w stosowaniu prawa veta,— jednakże uważa, że poprawki do Karty Narodów Zjednoczonych nie rozwiążą istotnych trudności.

Bidault wypowiedział się następnie za dopuszczeniem Włoch do grona Narodów Zjednoczonych — oraz za utrzymaniem komisji obserwującej wydarzenia w Grecji [illegible]

O POKÓJ GOSPODARCZY

Następnie zabrał głos min. Masaryk w imieniu Czechosłowacji, który wyraził ubolewanie z powodu pogłębiających się różnic [illegible] dzy wielkimi mocarstwami. Czechosłowacja przeciwstawi się jak najenergiczniej bezpośrednim i pośrednim próbom zmiany Karty ONZ, [illegible] szczególnie odnośnie prawa [illegible] Masaryk wystąpił przeciw [illegible] zasadnionej często krytyce wielkich mocarstw ze strony małych państw co nie sprzyja odprężeniu sytuacji międzynarodowej.

Masaryk wyraził dalej obawę, że trudno będzie w Europie zrealizować trwały pokój gospodarczy, jeżeli palny krótkoterminowej pomocy będą krzyżowały się i kolidowały z projektem pomocy długofalowej. Czynnikiem niezbędnym uporządkowania stosunków gospodarczych na Kontynencie jest nacjonalizacja kluczowych przemysłów. [illegible]

Na zakończenie Massaryk zaprotestował przeciw odbudowaniu Niemiec kosztem ofiar ich agresji [illegible] podkreślił całkowitą zgodność [illegible] nowiska czechosłowackiego z propozycjami radzieckimi, przedstawionymi przez min. Wyszyńskiego.

„Pokojowy" Plan Marshalla nie ma szans powodzenia w ONZ

stwierdzają obserwatorzy brytyjscy

NOWY JORK. — Obserwatorzy brytyjscy, orientując się po nastrojach członków ONZ, wyrażają powątpiewanie, czy min Marshallowi uda się uzyskać w łonie Zgromadzenia dostateczne poparcie dla przeprowadzenia swego „planu pokojowego".

Komentatorzy brytyjscy podkreślają również, że pewne ustępy mowy min. Wyszyńskiego wywołały w Stanach wielkie wrażenie. Bardziej obiektywni politycy przyznają, że w prasie amerykańskiej prowadzona jest nieodpowiedzialna kampania propagandowa, która zakłóca stosunki między USA a ZSRR.

Szlak

Szczecin-Praga

jeszcze w tym roku

WARSZAWA — Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił wniosek o otwarciu kredytu w wysokości 270 milionów zł na przeprowadzenie jeszcze w br. robót na niektórych odcinkach kolejowych szlaku Szczecin — Czechosłowacja — celem ułatwienia tranzytu.

Niemiec daje świadectwo prawdzie

Bez IG wojna byłaby niemożliwa

LONDYN — Jak donosi agencja Reutera, b. dowódca naczelny wojsk niemieckich w Danii, gen Herman von Hanneken oświadczył na procesie 23 byłych dyrektorów I. G. Farbenindustrie w Norymberdze, że „biorąc praktycznie, Niemcy nie mogłyby prowadzić wojny bez pomocy IG Farbenindustrie". Gen. von Hanneken oznajmił, że gdy został członkiem ministerstwa zaopatrzenia, zakomunikowano mu, iż I. G. Farbenindustrie rozciąga kontrolę nad 70 proc. niemieckiego przemysłu chemicznego.

Wielka Brytania ma dość Palestyny

Manewr czy abdykacja?

LONDYN. — Gabinet brytyjski omawiał wczoraj na specjalnym posiedzeniu wytyczne, jakich trzymać się będzie delegacja brytyjska na sesji ONZ w czasie omawiania problemu palestyńskiego

Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że rząd brytyjski uważa, iż W. Brytania zbyt już długo ponosiła odpowiedzialność za losy Palestyny, narażając się na niepopularność, upadek swego prestiżu i ogromne koszta Podkreśla się, że Anglia utrzymuje w Palestynie 100 tys. żołnierzy, których gwałtownie potrzebuje do pracy w kraju. Odpowiedzialność za Palestynę winny przejąć Narody Zjednoczone.

Stanowisko brytyjskie przedstawi w ONZ min. kol. Jones, który wyjechał wczoraj do N. Jorku.

Unia celna między Grecją a Turcją?

PARYŻ (PAP). Delegat Turcji na konferencję paryską oświadczył, iż Grecja i Turcja badają obecnie możliwość zawarcia regionalnej unii [illegible]

Satelici USA wyręczają Marshalla

Argentyna podjęła atak na prawo veta

NOWY JORK. — Na posiedzeniu komisji ogólnej amb. Gromyko wystąpił przeciw wnioskowi Australii domagającemu się oddania decydującego głosu w sprawie przyjmowania nowych członków ONZ Generalnemu Zgromadzeniu, oraz propozycji argentyńskiej zwołania ogólnej konferencji Organizacji celem obalenia zasady jednomyślności 5 mocarstw w Radzie Bezpieczeństwa. Gromyko podkreślił, że dyskusja nad zmianami Karty ONZ jest przedwczesna i że jednomyślność wielkich mocarstw jest fundamentem Narodów Zjednoczonych.

Gromyko przypomniał że zasady Karty ONZ zostały zaproponowane w r. 1945 raczej przez W. Brytanię i USA, niż przez ZSRR.

Przeciw wnioskowi argentyńskiemu wypowiedziały się również Chiny i częściowo W. Brytania.

W głosowaniu wniosek Australii przyjęto 10 głosami, a argentyński — 9 głosami. W obu wypadkach ZSRR, Polska i Brazylia głosowały przeciw uchwale.

Włosi mają milion robotników za dużo

LONDYN Wicepremier włoski Luigi Einaudi oświadczył w Londynie, gdzie brał udział w posiedzeniu zarządów Banku Międzynarodowego i funduszu monetarnego, że Włochy mogą oddać do dyspozycji państw europejskich milion robotników „w celu udzielenia pomocy przy wykonywaniu planu Marshalla".

Likwidacja problemu „volksdeutschów"

na terenie całego kraju

WARSZAWA. (PAP) — W związku ze zbliżającym się ustawowym terminem zlikwidowania zagadnienia volksdeutschów w Polsce — łódzka prokuratura przeprowadza obecnie prace zmierzające do likwidacji obozu w Sikawie pod Łodzią.

Prokuratorzy przesłuchują codziennie w obozie na Sikawie volksdeutschów, z miejsca kwalifikując ich sprawy.

Osoby, poczuwające się do narodowości niemieckiej i wyrażające chęć wyjazdu do Niemiec — są wysiedlane poza granice Polski. Sprawy tych Polaków, którzy w okresie okupacji przyjęli jedną z grup volkslisty — zostają, w myśl dekretu o odstępstwie od narodowości polskiej, skierowane do sądu. W szczególnych wypadkach, gdy w toku badań prokuratorskich ujawnione zostaje że [illegible] rzany przyjął volkslistę pod przymusem, walczył z okupantem, bądź z narażeniem zdrowia [illegible] życia pomagał w okresie okupacji obywatelom polskim — wydaje [illegible] postanowienie o zaniechaniu [illegible]

KONFERENCJA WOJEW. RADY PPS

Sekretariat Wojewódzkiego Komitetu PPS w Krakowie podaje do wiadomości, że w dniu 21. 9. 1947. roku, godz. 10, w sali nr 52 gmachu PPS, Rynek Gł. 30. odbędzie się posiedzenie Wojewódzkiej Rady PPS. Obecność wszystkich członków Rady obowiązkowa — Sekretariat WK PPS prosi o punktualne przybycie.

Front narodowy krzepnie

w Czechosłowacji

PRAGA (PAP) — Ogłoszony został komunikat o wyniku rokowań przedstawicieli czeskiej partii socjal-demokratycznej z partią narodowych socjalistów i ludowców w sprawie zacieśnienia współpracy stronnictw politycznych w łonie frontu narodowego.

Komunikat stwierdza, iż przedstawiciele partii socjal-demokratycznej, narodowo - socjalistycznej i ludowej są zgodni co do konieczności współpracy wszystkich stronnictw politycznych frontu narodowego w atmosferze wzajemnego zaufania, celem stworzenia odpowiednich warunków pracy dla rządu [illegible] narodowego.

Przedstawiciele wszystkich 3 wymienionych partyj podkreślają dalej konieczność rozwiązywania ważnych zagadnień polityki państwowej lojalnie [illegible] ducha demokracji z udziałem wszystkich stronnictw politycznych frontu narodowego — Czechów i Słowaków, gdyż jedynie ścisła ich współpraca przyczyni się do pokonania trudności politycznych w Czechosłowacji.

Konferencja Marshall-Truman w sprawach żywnościowych

NOWY JORK — Rzecznik delegacji amerykańskiej na Generalne Zgromadzenie ONZ oświadczył w piątek wieczorem, iż amerykański sekretarz stanu George Marshall uda się w niedzielę do Waszyngtonu w celu odbycia z prezydentem Trumanem rozmów na temat ogólnej sytuacji żywnościowej zarówno w kraju, jak i za granicą.

Marshall wróci do Nowego Jorku w poniedziałek.

[P]rezydent RP przyjął gości francuskich

WARSZAWA (PAP). — Prezydent R. P. przyjął w Belwederze na audiencji wiceprzewodniczącego francuskiego zgromadzenia narodowego p. Jacques Duclos oraz kierownika wydziału propagandy komitetu centralnego francuskiej partii komunistycznej p. Etienne Fajon.

Stocznie Triestu unieruchomione

RZYM — Strajk przeszło 2000 robotników największej w Trieście stoczni San Marco, rozpoczęty przed 5 dniami, grozi rozszerzeniem się i [illegible] przemysłu, a nawet [illegible] w strajk po [illegible]

Przyjazd Mac Cloya do Polski

WARSZAWA — W dniu 4 października br. spodziewany jest przyjazd do Polski prezesa Międzynarodowego Banku Odbudowy w Waszyngtonie John Mac [illegible]

Czujność robotników wobec faszyzmu w Anglii

LONDYN — Rada londyńskich związków zawodowych zaprotestowała przeciwko działalności niektórych organizacyj faszystowskich.

Minister spraw wewnętrznych, Chuter Ede, oświadczył, że organizacje te poddane zostaną ścisłej obserwacji i najmniejszy nielegalny krok będzie karany. Narazie innych zarządzeń się nie przewiduje.

Niedobitki band UPA w strefie amerykańskiej

MONACHIUM — Do amerykańskiej strefy okupacyjnej przedarła się grupa (złożona z 40 ludzi) Ukraińców. Wg. oświadczenia zbiegów w drodze przez Czechy do amerykańskiej strefy okupacyjnej znajduje się dalsze 2.000 osób, które pozostały z bandy 20 [illegible] wschodniej rubieży P[illegible]

W telegraficznym SKROCIE

☐ BRATYSŁAWA — Czechosłowackie ministerstwo obrony narodowej ujawniło, że uczestnikami w -pisku słowackim jest 7 wojskowych oskarżonych o zdradę tajemnic wojskowych. Jeden z nich w [illegible] podpułkownika zdołał u[illegible]knąć.

☐ ATENY — Komunikat urzędowy donosi, że w wyniku ataku powstańców greckich na oddział żandarmerii w pobliżu Teb zostało [illegible] żołnierzy zabitych i rannych.

☐ TOKIO — Na skutek powodzi i tajfunu zginęło w Japonii [illegible] osoby. Miasto Ikinoseki z 35.000 lud[illegible] zostało odcięte od reszty kraju. [illegible] w pobliżu Tokio.

☐ WASZYNGTON — Ambasador włoski w Waszyngtonie oświadczył, że jeżeli Włochy nie otrzymają w ciągu 12 mies. pożyczki w wysokości 1 miliarda dolarów, rząd włoski nie utrzyma się przy władzy.

☐ LONDYN — Koszty procesu przeciw japońskim zbrodniarzom wojennym z premierem i szefem sztabu Tojo na czele, w wysokości 786.000 funtów poniesie Japonia.

☐ BUENOS AIRES — Zaaresztowano tutaj 11 osób pod zarzutem przygotowywania zamachu na żonę szefa państwa panią Peron. Prawdopodobnie był również przygotowywany zamach na Perona.

☐ SINGAPORE. — Władze brytyjskie na Ceylonie aresztowały 500 robotników zatrudnionych [illegible] dowlach wojskowych za zorganizowanie demonstracji przeciw złemu wyżywieniu, i nieodpowiedniemu traktowaniu.

☐ HAGA — W [illegible] rzały ponownie walki na wszystkich frontach. Wojska holenderskie pod osłoną czołgów i lotnictwa rozpoczęły ofensywę między Semarang i Cheribon.

☐ NOWY JORK — Szef delegacji Pakistanu na Gen. Zgromadzenie ONZ oświadczył że w wypadku dalszych prześladowań Muzułmanów, Pakistan będzie zmuszony uciec się do „akcji bezpośredniej".

☐ FLUSHING MEADOWS — Na drugą sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ przybyło 450 korespondentów prasowych i radiowych, którzy wysyłają na cały świat wiadomości [illegible]

ATENY — Rząd grecki postanowił zwiększyć efektywy armii [illegible] 70.000 ludzi i utworzyć tzw. „[illegible] dię narodową" w sile dalszych [illegible]

ZSRR nie dopuści do nowego konfliktu światowego

Od kilku dni uwagę świata przykuwają obrady Ogólnego Zgromadzenia ONZ. Wystąpienie Marshalla nikogo nie zaskoczyło, prócz chyba Brytyjczyków, którzy twierdzą nieoficjalnie, że marshallowski projekt „tymczasowego komitetu bezpieczeństwa" nie był uzgodniony z rządem Wielkiej Brytanii.

Natomiast wystąpienie radzieckiego delegata, Wyszyńskiego, wywołało wstrząs wśród wielu delegatów, nawet sympatyzujących z polityką amerykańską. Wyszyński punkt po punkcie zdemaskował niebezpieczne dla świata dążenia polityki Stanów Zjednoczonych i udowodnił, że zmierzają one do faktycznej likwidacji Organizacji Narodów Zjednoczonych, która nie chce być narzędziem polityki amerykańskiej.

Największe jednak wrażenie na delegatach zrobiło oświadczenie Wyszyńskiego, iż „RZĄD RADZIECKI NIE DOPUŚCI DO NOWEGO KONFLIKTU ŚWIATOWEGO I PRZECIWSTAWI SIĘ PROPAGANDZIE KAPITALISTÓW, SZUKAJĄCYCH NOWYCH ZYSKÓW W AWANTURZE WOJENNEJ."

Zgromadzeni delegaci świadomi byli, że tego rodzaju oświadczenie w ustach przedstawiciela tak potężnego mocarstwa, jak ZSRR, nie jest pustym dźwiękiem. I dlatego, pomimo ostrych słów, jakie wymienili między sobą, delegaci USA i Zw. Radzieckiego, po mowie Wyszyńskiego, w atmosferze Zgromadzenia, dało się odczuć odprężenie.

Albowiem siły pokoju, które przeciwstawiają się potężnej fali propagandy wojennej, kierowanej przez Wall Street, są [illegible] I siły te będą potężnieć w miarę, jak coraz większa liczba ludzi na świecie zacznie sobie zdawać sprawę dokąd prowadzi po[illegible]ka Trumana i Marshalla.

75 milionów dolarów otrzyma Francja

LONDYN — Agencja Reutera donosi powołując się na wiadomości ze źródeł nieoficjalnych, że *Francja otrzyma 75 milionów dolarów z Międzynarodowego Funduszu Monetarnego na częściowe wznowienie importu z państw strefy dolarowej, ograniczonego w dniu 1 września.*

W Paryżu [illegible] się, że suma ta udzielona zostanie Fran[illegible] samych warunkach, [illegible] Fundusz Monetarny przyznał Wielkiej Brytanii w dniu 16 września 60 milionów do[illegible]

Rzecznik francuskiego ministerstwa skarbu oświadczył w piątek, iż Francja podejmie starania o uzyskanie trzeciej pożyczki z Banku Eksportowo-Importowego na pokrycie jej potrzeb po wyczerpaniu się pożyczki otrzymanej z Banku Międzynarodowego.

Bilans strajków we Francji

PARYŻ — Jak oblicza ministerstwo pracy, z powodu strajków w pierwszym półroczu 1947 r. stracono ogółem 7.176.189 dni pracy. Ogółem w okresie tym było 1.078 zatargów o pracę, z których 627 wydarzyło się w maju i czerwcu.

Presja USA na Francję

Bezczelność polityki dolarowej

LONDYN — Paryski korespondent „Daily Worker", powołując się na informacje ze źródeł miarodajnych, podaje szczegóły prywatnej rozmowy, jaką podsekretarz stanu USA Marshall odbył z [illegible] strem spraw zagranicznych Bidault, bezpośrednio po wygłoszeniu przemówienia na sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ.

Według tych relacyj Marshall wyraził zadowolenie ze składu obecnego gabinetu francuskiego i z polityki Ramadiera, żądając jednocześnie od Bidault zapewnienia, że komuniści nie wezmą udziału w rządzie.

Następnie Marshall domagał się poparcia Francji dla zgłoszonego przezeń wniosku o powołanie do życia tymczasowego komitetu do spraw pokoju i bezpieczeństwa. Przy tej okazji Marshall podkreślił, iż rząd Stanów Zjednoczonych byłby gotów udzielić natychmiastowego kredytu dolarowego Francji i Włochom na łącznych podstawach dla obu tych krajów. Jak sądzą jest to prawdopodobnie jedna z przyczyn dla których podjęte zostały rokowania francusko - włoskie w sprawie unii celnej.

W Paryżu zdają sobie sprawę tego — konkluduje korespondent „Daily Worker", że poparcie Europy dla nowej wersji Marshalla dotyczącej ONZ jest ceną, jaką Europa ma płacić za dolary amerykańskie.

Paryż odrzuca projekt fuzji stref

PARYŻ — Rzecznik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych zaprzeczył kategorycznie, jakoby rząd francuski rozpatrywał obecnie projekt połączenia francuskiej strefy okupacyjnej w Niemczech ze strefami anglosaskimi. Wprawdzie władze brytyjskie i amerykańskie kilkakrotnie wysuwały taką propozycję, — jednakowoż rząd francuski stale udzielał odmownej odpowiedzi gdyż jego zdaniem — sprawa ta — może być rozstrzygnięta jedynie na konferencji ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw w Londynie.

Przejażdżka floty USA po Morzu Śródziemnym

WASZYNGTON. (SAP) — Marynarka amerykańska donosi, że 7 okrętów wojennych floty amerykańskiej opuściło Izmir w Turcji po 6-dniowej wizycie.

Okręty z lotniskowcem [illegible] będą kontynuowały podróż [illegible] Morzu Śródziemnym. Eskadra [illegible]trzyma się w najbliższych [illegible]iach na wodach Krety.

Dramat Indonezji

Walki szaleją nadal

BATAWIA — Komunikat armii indonezyjskiej donosi o zaciętych walkach, toczących się z przeważającymi siłami holenderskimi — na wschód od Malangu. W potyczkach na Jawie na północ od Surabaja — i na Sumatrze Holendrzy użyli czołgów.

Źródła holenderskie podają wiadomości o 12 drobnych potyczkach w ciągu czwartku.

Przedstawicielstwo holenderskie w Batawii otrzymało telegraficzną wiadomość z zapowiedzią, że [illegible]ny Zjednoczone wezmą udział wraz z Australią i Belgią w Komisji - wyznaczonej przez ONZ do pomo[illegible] zażegnania [illegible] sko- indonezyjskiego.

BATAWIA — Konsulowie brytyjski i amerykański odłożyli powrót do Batawii, aby móc odwiedzić [illegible]gelang, znajdujący się w połowie drogi między Dżokżakartą i Ambawą. Konsulowie zwiedzą tam wyższą szkołę policyjną.

Konsulowie francuski i australijski, badający stosunki na Sumatrze, udają się w piątek do Medanu. Poprzednio zwiedzili oni stolicę republikańską Sumatry, Bockittingi.

BATAWIA — Przywódca indonezyjskiej Ligi Muzułmańskiej, [illegible] Sockimann, przesłał telegraficznie wyrazy wdzięczności dla Ligi Arabskiej, zebranej na konferencji w Bejrucie i wyraził nadzieję, że [illegible] ferencja ta będzie owocna.

BATAWIA. — Okolice Bodżonegoro na wschód Jawy zostały zniszczone przez tajfun. Szkody obliczane są na 30 milionów franków.

Poznajemy Anglików

[S]erdeczność z Niemcami

LONDYN — Na zaproszenie National Coal Board do angielskiego zagłębia węglowego w Yorkshire, przybyli dwaj przedstawiciele górnictwa niemieckiego z Zagłębia Ruhry w celu zapoznania się z brytyjskimi kopalniami węgla. Obaj Niemcy przez cały czas wojny walczyli w szeregach armii hitlerowskiej. Oświadczyli oni korespondentowi Yorkshire Post, iż „są zdumieni serdecznym przyjęciem jakie w Anglii zgotowano im. Spotkali tu oni wielu górników angielskich, którzy jako jeńcy wojenni pracowa[li] w kopalniach niemieckich. Górnicy ci — stwierdza Yorshire — odnieśli się obecnie z najwyższą [p]rzyjaźnią do gości niemieckich.

Amerykanie budować będą w Grecji szosy dla celów strategicznych

ATENY. (SAP) — W czasie konferencji prasowej, szef amerykańskiej misji pomocy dla Grecji Griswold oświadczył, że [illegible] podpisała z rządem greckim [illegible]wę o odbudowie greckiej sieci dróg.

Technicy amerykańscy starać się będą „pogodzić" wymagania narodowej gospodarki greckiej z „koniecznościami" strategicznymi

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

SPRAWA PRZESĄDZONA

НОВОЕ ВРЕМЯ

Na łamach „Nowoje Wremia" S. Leśniewskij zamieszcza reportaż z podróży po polskich Ziemiach Zachodnich. Przytaczamy z niego końcowy ustęp:

„Polska opinia publiczna uważa za skrajnie niesprawiedliwą decyzję Departamentu Stanu, pozbawiającą Polskę tej części funduszów UNRRA, które zostały [illegible] po likwidacji tej or[illegible]

Decyzję Departamentu Stanu tłumaczy sobie społeczeństwo polskie, jako polityczny nacisk w związku z tym, że Polska [illegible] uważała za możliwe wzięcie udziału w konferencji paryskiej i podporządkowania się tzw. planowi Marshalla.

Prasa angielska i amerykańska rozpuszcza pod adresem Polski i Narodu Polskiego więcej złośliwych pogłosek, niż wobec jakiejkolwiek innej z nowych demokracyj, tak bardzo znienawidzonych przez zaoceanicznych reakcjonistów. W szczególności „atramentowi kulisi" spod znaku Hearsta piszą, że Ziemie Zachodnie niszczeją i że Naród Polski nie ma sił na ich zagospodarowanie.

Jasnym jest, że za tymi insynuacjami kryje się głęboko tajona koncepcja rewizji uchwał poczdamskich odnośnie zachodnich granic Polski. Tak przedstawiają [illegible] dzynarodowej r[illegible] stawność i bezsilność występuje wyraźnie na tle [illegible] twórczej [illegible] Naród Polski [illegible] FZa [illegible] przecież ludzie tam nie tylko budują, pasą, sieją, wydobywają węgiel. Oni tworzą tam bezpieczeństwo dla swej ojczyzny, ochronę przed nową groźbą z Zachodu".

Głos radzieckiego tygodnika jest [illegible]nego poparcia, na jakie w sprawie granic zachodnich możemy liczyć u naszego wschodniego sąsiada. — Po wygraniu bitwy orężnej, wygramy ostatecznie również i bitwę dyplomatyczną o całość Ziem Odzyskanych.

Niepodległość Burmy w grudniu

LONDYN.— Rząd brytyjski oznajmił, iż zwróci się do Izby Gmin z [illegible] o poddanie [illegible] wniosku o uchwalenie niepodległości Burmy. Dzienniki brytyjskie zapowiadają: że uchwała może wejść w życie przed Bożym Narodzeniem.

Spadek wydobycia węgla we Francji

PARYŻ. — Według doniesień Agencji France Presse wydobycie węgla we Francji obniża się ustawicznie.

W okresie między 31 sierpnia i [illegible] września b. r. wydobyto 885 tysięcy ton węgla, gdy w tym samym okresie roku ubiegłego wydobycie sięgało 970 tysięcy ton.

Dania chce się pozbyć Amerykanów z Grenlandii

KOPENHAGA — Rzecznik duńskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że Dania jest zainteresowana jedynie w całkowitym zniesieniu układu, zawartego w r. 1941 ze Stanami [Zjed]noczonymi w sprawie Grenlandii. Układ z r. 1941 dawał Stanom Zjednoczonym prawo budowy baz oraz stacyj radiowych i meteorologicznych w Grenlandii. Od chwili zakończenia wojny Dania dąży do anulowania tego układu i do przywrócenia praw suwerennych Danii w Grenlandii.

Wzmacniać prawdziwą jedność działania

dla pokonania odśrodkowych sił reakcyjnych

Patrząc z perspektywy ostatnich lat na rozwój i działalność zjednoczonego ruchu zawodowego widzimy, że ruch ten w [illegible] ści od stopnia i zrozumienia potrzeby pogłębiania zasady jedności działania wśród działaczy wiązkowych, stał się szkołą wychowania społecznego w duchu [illegible] [illegible] sza sprawniejsza współpraca na [illegible] rga do jedności aby robotni[illegible] ych partyj staje się również prostsza i krótsza. O tym powinni pamiętać bez względu na przynależność partyjną wszyscy bez wyjątku związkowcy i wytężyć wszystkie siły w kierunku usunięcia jeszcze pozornie istniejących różnic i uprzedzeń.

Jednolity ruch zawodowy — to największe zwycięstwo klasy pracującej, które stało się już dziś historyczną prawdą.

Prawda ta jednak nakłada na nas, związkowców, obowiązek bezwarunkowej ścisłej współpracy między sobą, która jest koniecznym warunkiem szybszego osiągnięcia wytyczonych celów.

Jednak trzeba sobie powiedzieć, że nie wszystko w naszym ruchu zawodowym pomyślnie i harmonijnie się układa. Zamiast przemilczać nieporozumienia i tarcia, lub sztucznie je tuszować, raczej należy po wyczerpaniu wszelkich środków porozumiewawczego rozstrzygnięcia sporu je wyciągać na światło dzienne, aby tym skuteczniej można było tym niepożądanym objawom przeciwstawić się, usuwać je i zwalczać. Konkretnie w tej chwili chodzi mi o Związek Górników, na którego terenie, aczkolwiek dotychczasowa współpraca między związkowcami układała się jak najlepiej, opierając się na zasadach wzajemnej lojalności i dobrej woli, to od pewnego czasu coś się psuje, występują niepotrzebnie symptomy niezgody, powodowane często przez ludzi, którzy niedość dokładnie orientują się co do konieczności najbardziej ścisłej współpracy. Stoimy w przededniu odbycia się drugiego Kongresu Związku Górników i uważamy, że za wszelką cenę nie wolno nam dopuścić do tego, aby zamaskowani wrogowie jedności działania wprowadzali w nasze jednolite szeregi ducha [illegible] mętu i atmosferę wzajemnej walki.

Tarcia i sprzeczności, które ostatnio wynikają, są przeważnie natury mało ważnej i pozbawione wszelkiej logicznej racji. Jednak mogą stwarzać wrażenie, że są celowo podsycane przez elementy źle nastawione do porządku, oraz do związkowców, domagających się konsekwentnego przestrzegania i ścisłego wykonania podejmowanych uchwał oraz postępowania wszystkich bez wyjątku zgodnie z postanowieniami statutu związku, które wszystkich w równej mierze obowiązują.

Uważam, że przy odrobinie dobrej woli mogą te usterki i różn[illegible] być natychmiast usunięte.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że tam, gdzie znajdują się związkowcy na właściwym poziomie, tam bez trudu występuje duch rzetelnego współdziałania na każdym prawie odcinku, bez względu na przynależność partyjną, z pożytkiem dla szerokiego ogółu członków związku. Natomiast na odwrót rzecz się ma, gdy dominuje fałszywa ambicja, megalomania, dyktatorskie zapędy lub nieuctwa. Niejednokrotnie tam gdzie występują sprawy wymagające bezwzględnej analizy, rzeczowej i słusznej krytyki, wówczas wznieca się atmosferę nieufno[illegible] atmosferę dalkich plotek i insy[illegible]acji w stosunku [illegible] osób, podnoszących takie czy inne [illegible] nia w imię rzeczywistego [illegible] ruchu zawodowego.

Z tym trzeba nareszcie skończyć, bo to jest [illegible] punktu widzenia jednolitego ruchu zawo[illegible]owego szkodliwa działalność.

Mamy chyba ważniejsze na dziś zadania. W obliczu odbudowy i przebudowy naszego kraju powinna wszystkich związkowców cechować wspólna troska o jak najszybsze stworzenie warunków, w których państwowy plan produkcji zostanie wykonany, a stopa życiowa naszych górników, robotników i pracowników będzie mogła być podniesiona. Tego [illegible] ludzie zorganizowani w związku od [illegible]

Zgodnie z duchem kampanii [illegible]litycznej która stanowiła podstawę zwycięstwa politycznego, odniesionego w wyborach do Sejmu, tak samo i teraz musi być utrzymane i utrwalone dążenie w walce o zwycięstwo gospodarcze.

Wobec tego wśród działaczy związkowych nie mogą powstawać przeszkody, które by nam nie pozwalały razem maszerować po wspólnej drodze, zwłaszcza kiedy posiadamy wspólny interes klasowy, wspólne dążenia i wspólne cele.

W kierunku braterskiego zbliżenia dwóch nurtów klasy pracującej, uczyniono ostatnio niemało. Wspólnym wysiłkiem członków obu partii należy przezwyciężyć wzajemne uprzedzenie i zwalczać tendencje, mogące szkodzić polityce jednolitofrontowej.

Tam, gdzie konkretnie stawiane są zarzuty ze szczerą myślą, aby rozwiązać piętrzące się trudności, tam zawsze — jak się okazało — istnieją możliwości zgodnego współdziałania.

[illegible]

Trzeba wiedzieć, że każdy świadomy robotnik i pracownik umysłowy pilnie śledzi rozwój swych organizacji zawodowych, ponieważ widzi w nich gwarancję nie tylko utrwalenia osiągniętych już zdobyczy, ale czerpie z postępu i z dodatnich wyników otuchę i wiarę w lepszą przyszłość.

Stąd płynie zasadnicza prawda, że nadewszystko trzeba umacniać [illegible]ność celem pokonania odśrod[illegible]wych sił reakcyjnych, które za wszelką cenę pragną [illegible]robić masy zorganizowanych na zbiorowisko bezsilnych i [illegible], które w jedności stanowią potęgę, wobec której drżą [illegible] klasy pracującej.

Dlatego też wszystkie elementy malkontenckie, dywersyjne i destrukcyjne [illegible] od tego na jakim terenie działają [illegible] się muszą na żywiołowy i energiczny opór.

Kilkudziesięciu [illegible] walki pod czerwonymi sztandarami o wyzwolenie [illegible] pracujących spod jarzma zarówno ucisku [illegible] politycznego i gospodarczego nikt, ani nic nie zdoła [illegible] prze[illegible]

[illegible] dujemy naszą przyszłość socjalistyczną.

Jan Zdziarek - Mirski,
sekretarz C. Z. Z. G.

Więcej niezadowolenia niż aprobaty

Opinie „szarego człowieka" o ONZ

PARYŻ — Osiem instytutów badania opinii publicznej przeprowadziło jednocześnie w 8 rozmaitych państwach badania, dotyczące stosunku opinii publicznej do ONZ.

Należało dać odpowiedź, czy jest się zadowolonym, czy też nie z działalności ONZ aż do chwili obecnej.

Odpowiedzi wyrażające zadowolenie, ukształtowały się procentowo jak następuje: Francja — 9 proc., Stany Zjednoczone — 33 proc., Holandia — 13 proc., Kanada — 26 proc., Australia — 26 proc., Szwecja — 13 proc., Dania — 16 proc., Norwegia — 32 proc.

Niezadowolenie wyraża się w wyższych cyfrach: Francja — 30 proc., Stany Zjednoczone — 51 proc., Holandia 52 proc., Kanada — 38 proc., Australia — 38 proc., Szwecja — 21 proc., Dania — 42 proc., Norwegia — [illegible]

Żadnej opinii nie wyraziło we Francji — 61 proc. głosujących, w Stanach Zjednoczonych — 16 proc., w Holandii — 35 proc., w Kanadzie — 36 proc., w Australii — 35 proc., w Szwecji — 66 proc., w Danii — 42 proc., i w Norwegii — 38 procent.

Z naszego stanowiska

Odpowiedzialność Partii

Stanowisko naczelnych władz naszej Partii jest wyraźne w swych zaleceniach. — Umacniać prężność organizacyjną komórek partyjnych na wszystkich szczeblach, podnosić poziom ideowy towarzyszy partyjnych. Oto zalecenia, a równocześnie nakazany program organizacyjny i wychowawczy do wykonania!

Dlaczego na te zagadnienia Partia kładzie tak duży nacisk? Dlaczego są one podnoszone do rangi naczelnych problemów? Dlaczego poświęcają im tyle uwagi zarówno nasze naczelne władze partyjne, jak również wojewódzkie i wszelkie inne terenowe, oraz prasa partyjna?

Partie w ramach naszej nowej rzeczywistości są centralnymi ośrodkami dyspozycji politycznej. Ich wpływ nie ogranicza się jedynie na naczelne komórki władzy państwowej ale obejmuje całokształt życia we wszystkich jego przejawach, na wszystkich szczeblach i wszystkich odcinkach. Dlatego też chodzi o najwyższy ideowy poziom ludzi, ich karność organizacyjną oraz prężność poszczególnych komórek organizacyjnych i władz partyjnych.

Nasza PPS jest współtwórcą dzisiejszej rzeczywistości. Ponosi ona odpowiedzialność za sprawy już rozwiązane, jak również i zaplanowane do wykonania. Zadania stoją olbrzymie. Chodzi przecież nie tylko o wielkie centralne plany, ale wszystkie konkretne zamierzenia związane z każdym województwem, powiatem, miastem i gminą. Chodzi o poszczególne rozległe dziedziny życia gospodarczego, jak również o pojedyncze przedsiębiorstwa i fabryki. Chodzi o kulturę i oświatę, zdrowie i higienę.

Nie ma spraw mało ważnych, którym nie warto poświęcać uwagi. Zarówno w olbrzymiej machinie państwowej, w urzędach centralnych i terytorialnych, w samorządzie, w związkach zawodowych, w życiu gospodarczym i kulturalno-oświatowym. Sprawy nawet drobne decydują o tempie naszej odbudowy, o usprawnianiu i ulepszaniu naszego życia, o postępie rozwiązań i o szybkości w realizowaniu ustalonych prac.

Odpowiedzialni jesteśmy nie tylko za odcinki zajęte przez nas bezpośrednio, ale również i za wszystkie inne. Partia masowa, partia o tym ciężarze gatunkowym co PPS nie może powiedzieć, że coś ją nie obchodzi, że coś w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym nie stanowi przedmiotu jej zainteresowań. Dla nas nie ma zamkniętych rewirów i ograniczonych sfer. Chcemy być odpowiedzialni za wszystko, co się dzieje w Polsce, we wszystkie dziedziny życia chcemy wnieść swój wkład. Chcemy mieć udział w planowaniu i w wykonaniu, udział myśli twórczej i kierownictwa, wysiłku umysłowego i ciężkiej fizycznej pracy.

Ta skala naszych zadań i naszej odpowiedzialności obowiązuje nie tylko członków naszych naczelnych władz partyjnych, ale musi obowiązywać również Rady i Komitety Wojewódzkie oraz wszystkie organizacje terenowe. Z tego zdawać muszą sobie sprawę wszyscy [illegible] towarzysze [illegible] kierownicze stanowiska jak również tworzący milionową masę członkowską. Pamiętać o tym muszą wszyscy zarówno w okresie wykonywania trwale określonych funkcji, jak również doraźnie, powoływani na zjazdy wojewódzkie, powiatowe i wszelkie inne.

Służymy państwu i klasie robotniczej! Dźwigamy naród i ulepszać chcemy jego instytucje społeczne, kulturalne i oświatowe, pragniemy rozbudować i udoskonalić produkcję przemysłową i rolną oraz podnieść stopę życiową [illegible] kraju.

Jednolity front klasy robotniczej zdaje w Polsce nieustanny egzamin od pierwszych chwil wyzwolenia, realizując cele wskazane w Manifeście PKWN, w późniejszych dekretach Krajowej Rady Narodowej oraz ustawach obecnego Sejmu. Utrwalamy współpracę partii robotniczych, wzmacniając i pogłębiając równocześnie współpracę z wszystkimi partiami demokratycznymi.

Mamy być współtwórcami losów naszego kraju i ponosimy odpowiedzialność za przeszłość, teraźniejszość i przyszłość Polski Ludowej. Aby ciążące na nas zadania wykonać możliwie jak najlepiej, aby osiągnięcia nasze były jak najbardziej pełne, aby nasz wkład był jak największy — dlatego właśnie umacniamy naszą organizację partyjną i dlatego stale musimy podnosić poziom ideowy naszych ludzi.

W realizacji tych zadań wziąć musi udział cała organizacja partyjna. Nie może być obojętnych, a tym bardziej ma-

---

Francja ubiega się o zboże radzieckie

PARYŻ — W piątek rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych potwierdził oficjalnie wiadomość, że Francja prowadzi ze Związkiem Radzieckim rokowania w sprawie zakupu większej ilości zboża.

Zaznaczył on, że w sprawie do[illegible]w zboża Francja zwróciła się do Związku Radzieckiego i Argentyny, nie otrzymała jednak dotąd odpowiedzi. Według niepotwierdzonych pogłosek, Francja pragnie otrzymać ze Związku Radzieckiego półtora miliona ton zboża.

Tow. Duclos z wizytą w Polsce

WARSZAWA — Dnia 19 bm przybył z Paryża do Warszawy, na zaproszenie Komitetu Centralnego PPR, — wiceprzewodniczący francuskiego Zgromadzenia Narodowe[illegible] i sekretarz Komitetu Centralnego Francuskiej Partii Komunistycznej Jacques Duclos, w towarzystwie kierownika wydziału propagandy KC KPF — Etienne Fijon.

Manifestacyjne odsłonięcie sztandaru PPS w Opolu

Polskość przetrwała wśród ludu

gdy pałace i zamki dawno się zniemczyły

„..Jeśli otworzymy Księgę Historii walk Polskiej Partii Socjalistycznej o wyzwolenie proletariatu polskiego spod ucisku, to na pierwszej karcie ujrzymy czerwone plamy — krew bojowników i męczenników WIELKIEJ SPRAWY;

..A gdy otworzymy drugą kartę — ujrzymy na niej pożółkłe już, inne plamy, ślady łez matek, sierot i przyjaciół po Nich. Ta krew — ofiary i nadziei, te łzy — zawodu i wiary w zwycięstwo hartowały całe pokolenia socjalistów polskich, pęczniały symbolem czerwonych sztandarów, tchnęły wolą, życiem i nigdy nieprzedawnionymi prawami;

..A gdy otworzymy trzecią kartę, ujrzymy drogę, po której kroczymy dziś z Nimi, Przodownikami i Nauczycielami — z Nimi, patrzącymi na nas czerwienią sztandarów. My spadkobiercy, wcielający Słowo w Czyn, odpowiedzialni przed nimi, przed sobą i przed tymi, którym przekażemy pisanie dalszych kart".

Tymi słowy przemawiał na uroczystości odsłonięcia sztandaru Powiatowej Organizacji PPS w Opolu siwy kolejarz, ślubując imieniem kolejarzy, swych towarzyszy, wierną służbę sztandarowemu zawołaniu: Niepodległość ! Socjalizm!

* * *

W starym grodzie Piastowiczów śląskich — Opolu — zebrały się tłumy mieszkańców miasta na wielkie święto naszej organizacji opolskiej. Naprzeciw samotnej wieży Piastowskiego Zamku (na kilka lat przed wojną Niemcy zburzyli zamek, zostawiając tylko wieżę), jednego z tysięcy świadków polskości tych ziem i walki z zalewem germańskim, kąpią się w jesiennym słońcu czerwone i zielone sztandary organizacyj politycznych, robotniczych i chłopskich. Stoją naprzeciw siebie dwa światy: Polski zamierzchłego już wczoraj — możnowładczej, szlacheckiej, walczącej o przywileje klasy posiadającej, i Polski dzisiaj, Polski ludowej, która wywalczyła sobie podwójnie niepodległy byt na zewnątrz i na wewnątrz.

Toteż poseł Ziemi Opolskiej, pos. Affa, inaugurując uroczystość odsłonięcia sztandaru organizacji opolskiej słusznie podkreślił, że polskość tej ziemi przetrwała 7 wieków ucisku i niewoli nie w zamkach i pałacach, ale wśród ludu, który pozostał prawnym dziedzicem tych ziem.

Dlatego też do 5 praw Polonii w Niemczech, obowiązujących każdego Polaka w czasie zaboru:

1) Jesteśmy Polakami — precz z niemczyzną,

2) Wiara ojców naszych wiarą naszych dzieci,

3) Polak Polakowi bratem

4) Codziennie Polak Narodowi [illegible]

5) Polska Matką naszą — o Matce nie wolno mówić źle.

należałoby obecnie dodać szósty prawdę:

6) Socjalizm gwarancją niepodległości i sprawiedliwości społecznej

* * *

Z czerwonej trybuny padają słowa życzeń od przedstawicieli władz państwowych, miejskich, brainiej PPR, SL i innych stronnictw, od organizacyj i stowarzyszeń. padają słowa, będące wyrazem zaufania całego społeczeństwa do PPS i jej programu. Orkiestra gra hymn narodowy, Czerwony Sztandar, Międzynarodówkę Podnoszą się zaciśnięte pięści. Przemawiają reprezentanci władz partyjnych, przedstawiciel CKW PPS tow. Mulak, sekretarz WK Śląsko-dąbrowskiego tow. pos. Sieradzki Aleksy, imieniem KC OM TUR tow Krysanka, podkreślając, że siłą i przyszłość Polski narodowej opiera się na fundamentalnej podstawie, jaką jest jednolity front klasy robotniczej — równorzędnie, w zaufaniu i szczerości współpracujących partyj proletariackich PPS i PPR.

Uroczystości dobiegają końca. Potężnie płyną rewolucyjne słowa Czerwonego Sztandaru. Za chwilę rozpocznie się defilada. Przed trybuną przesuwają się tysiące uczestników, pochylają się sztandary, wznoszą się w górę pięści. Oddział za oddziałem kroczą młodzież OM TUR, ZWM, harcerze, szkoły, związki, organizacje, stowarzyszenia, a zamykają pochód uczestnicy powstań śląskich, inwalidzi wojenni, nawet ci idący na kulach. Setki, tysiące przybyły samorzutnie defilować swoje zaufanie do PPS.

* * *

W odległości 100 km w Zabrzu w tymże samym czasie towarzysze czczą pamięć Ignacego Daszyńskiego. Tablica pamiątkowa, wykuta przez towarzyszy w brązie i wmurowana we fronton domu Jego imienia w Hucie „Zabrze" głosi:

NIEZŁOMNEMU BOJOWNIKOWI O WOLNOŚĆ I SOCJALIZM, TRYBUNOWI POLSKIEJ KLASY PRACUJĄCEJ — IGNACEMU DASZYŃSKIEMU

26. X. 1866. — 31. X. 1936.

HOŁD SKŁADAJĄC ZAKŁADOWE KOMITETY PPS I OM TUR HUTY „ZABRZE" TABLICĘ NINIEJSZĄ ODSŁANIAJĄ I DOM TEN JEGO IMIENIEM NA ZAWSZE NAZWALI AKTU ODSŁONIĘCIA TABLICY DOKONAŁ TOW. PREMIER CYRANKIEWICZ JÓZEF

DNIA 7. X 1947 R.

i świadczyć będzie na zawsze, że socjalistyczna myśl o budowie Polski niepodległej i sprawiedliwej przenikała i cementowała wszystkie części zaborów, że działacze tej miary co Daszyński budowali niepodległość i socjalizm na szerokiej podstawie. Wdzięczni towarzysze śląscy, czcząc CZERWONEGO TRYBUNA CZERWONEGO KRAKOWA zamanifestowali zarazem, że tak w przeszłości jak i obecnie socjalistów polskich we wszystkich częściach kraju wiążą nierozerwalnie te same zadania i cele. którym okres swego życia wiernie służył Wielki Daszyński.

Obecność przewodniczącego Rady Naczelnej PPS tow. wicemarszałka Szwalbe, przewodniczącego CKW PPS tow min. Rusinka, sekretarza CKW PPS tow.płk. Ćwika Tadeusza, ich przemówienie nacechowane poczuciem głębokiej odpowiedzialności za dalsze losy Kraju i Partii, zaufanie i wiara wielotysięcznych rzesz członków i sympatyków do Kierownictwa Partii, wyładowująca się w żywiołowych okrzykach i oklaskach — oto obraz pięknej tradycji, wypływających z jej rewolucyjnego ducha, rozumu i doświadczenia politycznego, obraz, występujący w ciągu przeszło pół wieku w szarej pracy codziennej i przy święcie.

Polska Partia Socjalistyczna zdała egzamin ku chwale socjalizmu polskiego i jako wzór dla socjalistów innych krajów.

K. Turaj

Żywy udział robotników

w akcji wymiany kulturalnej

WARSZAWA — Polski ruch zawodowy postanowił wziąć żywy udział w akcji wymiany kulturalnej polsko - radzieckiej. OKZZ i Zarządy Główne ZZ otrzymały zlecenie Centrali przeprowadzenia masowych odczytów i pogadanek we wszystkich zakładach pracy. Ponadto w świetlicach zakładowych urządzane będą imprezy artystyczne i wieczory literackie w wykonaniu zespołów amatorskich. Specjalne numery poświęcone Związkowi Radzieckiemu wydadzą zespoły redagujące gazetki ścienne i gazetki fabryczne

Dalsze polecenia Komisji Centralnej ZZ dotyczą nawiązania ścisłej współpracy z oddziałami Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej oraz ze stowarzyszeniami i instytucjami, biorącymi udział w wymienionej akcji.

97,2 procent stanu z roku 1938

osiągnęła produkcja całego przemysłu

Opracowany ostatnio przez Instytut Gospodarstwa Narodowego wskaźnik powojennej produkcji przemysłowej w porównaniu z r. 1938 daje nam możność najlepszej orientacji w obecnym stanie naszego aparatu przemysłowego. Liczby zostały opracowane do I kwartału roku bieżącego włącznie.

Wyższy niż przed wojną stan wykazują: produkcja energetyczna. — Wzrost o 30,1 proc., górnictwo — 21,4 proc., przemysł metalowy, — 70,4 proc, chemiczny 32,8 proc. oraz wytwórczość elektrowni — 66,5 proc.

Produkcja inwestycyjna wykazuje 97,4 proc. stanu przedwojennego, produkcje konsumpcyjne 76,6 proc. hutnicza 92,4 proc., elektrotechniczna 78,5 proc., włókiennicza — 84,3 proc., papiernicza 82,9 proc., oraz przemysłu spożywczego 75,7proc.

Znacznie niżej stanu przedwojennego stoi jeszcze produkcja przemysłu mineralnego 26,3 proc. naftowego 39,1 proc., skórzanego 14,4 proc., oraz tytoniowego 47.3 proc. Ogólny wskaźnik produkcji całego przemysłu wynosi już 97,2 proc. stanu z roku 1938.

2 tysiące betonowych krzyży

dla uczczenia ofiar egzekucji palmirskich

WARSZAWA — Trzydziesto-sześciometrowej długości groby na cmentarzu Palmirskim mają być obramowane betonowymi krawężnikami i obsadzone krzewami. — Na grobach ustawionych zostanie 2 tysiące betonowych krzyży w kształcie przypominającym „Virtuti Militari". Mosiężna tabliczka na każdy krzyżu będzie głosiła imię i nazwisko oraz datę i miejsce śmierci zamordowanego, w przypadku zaś nie zidentyfikowania zwłok, zostanie oznaczona literami „NN". —

Cmentarz będzie odgrodzony od drogi niskim, szerokiem murem, od strony lasu zaś — wałem ziemnym obsadzonym żywopłotem z żarnowca. Po lewej stronie wejścia stanie pod gołem niebiem kaplica z ołtarzem, osłoniętym baldachimem i otoczonym dębami. Obok będą widniały trzy betonowe krzyże 12-metrowej wysokości.

Niestety prace posuwają się bardzo powoli i istnieje obawa, że w roku bieżącym nie zostaną zakończone. Spowodowałoby to utratę kredytów i dalsze opóźnienie w uporządkowaniu cmentarza. Deklarowane sumy składać należy na konto Komitetu Uczczenia Palmir w KKO, nr 661.

Nikłe wyniki demokratyzacji Niemiec

BERLIN — Dowódca strefy amerykańskiej generał Lucius Clay oświadczył na konferencji prasowej, iż oznaki odrodzenia idei demokratycznej w Niemczech są nikłe. O wynikach odrodzenia moralnego Niemców, będzie można wydać sąd za kilka lat.

W związku z pogłoskami o przedzieraniu się do strefy amerykańskiej banderowców z terytorium Czechosłowacji generał Clay zaznaczył, iż nie będą oni uważani za uchodźców politycznych Banderowcy, którzy do strefy amerykańskiej już się dostali osadzeni zostali w obozach odosob-

WIKTOR CZYK

„Dożynkowe dożynki"

Przyznam się szczerze, że dożynki opolskie wzbudziły we mnie tak podniosły nastrój, i natchnęły mnie taką otuchą w przyszłość, że postanowiłem nawet nie wspominać o takim nieznaczącym fakcie, jak wybrane drogi dojazdu i domarszu na błonia nad Odrą, gdzie odbyła się uroczystość wręczania wieńców, przez pole na którym wschodziła już zielona ozimina.

Ostatecznie plony wypadły tak obficie, że zniszczenie kawałka upraw nego pola nie zaważy na losach gospodarczych kraju.

Mieszczuchy tratujące świeżą zieleń nie zrozumiały tego. Natomiast gospodarze wiejscy z uznaniem kiwali głowami i z prawdziwą radością powtarzali. „Patrzcie ino — nie zahują oziminy. Widać, że bogaty my kraj".

Spostrzeżenie powyższe tylko pośrednio łączy się z samą uroczystością dożynek i ich znaczeniem. Dowodzi ono naszych umiejętności organizacyjno-propagandowych.

Umiejętności te zabłysły w całej pełni w kapitalnym pomyśle naukowego podejścia do utrwalenia w świadomości społeczeństwa aktualnych haseł. To podejście naukowe opiera się na znanej zagranicą metodzie stosowania odległych pojęciowo bodźców dla wywołania właściwych wniosków. Każdy kto ujrzał na jednym z wozów dożynkowych przedstawiających sklepik wiejski, napis: „Mistr od mrsków — Kierownizka" — natychmiast sobie przypomniał o obowiązku zwalczania resztek przejawów niemczyzny.

Sam napis wymalowany był wcale, wcale... Zdaje się, że malarza można by było zidentyfikować wśród kilku odświętnie ubranych osób (w cylindrach, a jakże) jadących powozem i w odróżnieniu od innych uczestników defilady, z uporem dosłuszających się dostojników państwowych nie na trybunie, lecz wśród grającej naprzeciw orkiestry. Nim się „zorientowali", że nie tam należy patrzeć, minęli już trybunę, nie zdoławszy na czas zwrócić głowę we właściwym kierunku. Schade... Warto by sobie obejrzeć te twarzyczki tak demonstracyjnie odwrócone od trybuny.

Były jeszcze inne momenty godne [illegible]

Np. wzruszony byłem do głębi stanem pogłowia kobiecego, które zajęło pierwszy rząd trybuny dla zaproszonych gości. Ktoby przypuszczał, że posiadamy tyle pań reprezentujących najpoważniejsze organizacje i instytucje (tylko dla tych były przeznaczone zaproszenia na honorową trybunę)? Rozumiem, że kto jak kto. ale kobiety dożynkami się bardzo interesują i napewno odniosły duży pożytek z defilady. Nie rozumiem natomiast, dlaczego zamiast usiąść, cały czas stały, narażając szereg zaproszonych gości, znajdujących się w drugim rzędzie również na stanie, (co było szczególnie przykre dla pewnego generała, który będąc napoleońskiego wzrostu zamiast w szeregi defilujących — wpatrywał się z żołnierską determinacją w plecy stojącej przed nim niewiasty).

To — jeśli chodzi o panie. Panowie (prawdopodobnie mężowie tych pań, bo także źle wychowani i kiełkujący, gdzie ich nie posiano) — oddawali się bardzo interesującemu sportowi. Wchodzili mianowicie na trybunę przeznaczoną dla członków rządu i zręcznie się przepychając wśród znajdujących się tam osobistości lub innych sobie podobnych, starali się dobrnąć w pobliże Prezydenta. W momencie, gdy Prezydent rzucał jakąś uwagę, na temat dekoracji któregoś z wozów czy postawy defilujących. wówczas taki pan natychmiast rozpękał potokiem słów przytakujących i prowokujących do ew. nowej uwagi Prezydenta, wwiercał się między Prezydenta a Premiera wzgl. Marszałka, wymachiwał do brotliwie dłonią ku defilującym i równocześnie żebrzącym wzrokiem słał litanię błagalną do fotografów, by uwiecznili moment jego przyjacielskiej pogawędki z Głową Państwa.

Powiadam Państwu — boki można było zrywać ze śmiechu, kiedy się patrzyło na te kombinacje. Pod koniec defilady trybuna Prezydenta, aż trzeszczała od natłoku tych natrętów Ciekaw jestem, jak im się udało ze „wspólnymi" zdjęciami. Obawiam się, że nie bardzo, skoro w poniektórych pismach na zdjęciach z defilady dożynkowej nie można się było nawet obok postaci Prezydenta doszukać sylwetki Premiera, mimo, że cały czas stał obok siebie.

Inwazji petaków uniknęli dostojnicy państwowi przy odbieraniu wieńców dożynkowych na błoniach nad Odrą. A szkoda. Trzeba było kilku ludzi do odnoszenia składanych wieńców i snopów zboża.

Mimo to i tu niektórzy z nachalnych dżentelmenów podkreślili swoją obecność w chwili, gdy jakaś staruszka zbliżyła się pod trybunę i ze łzami w [illegible] zaczęła prosić o dopuszczenie jej do Prezydenta, by mu wręczyć podanie, które prawdopodobnie normalnym „trybem" postępowania doszłoby na Boże Narodzenie, wówczas natychmiast przypętał się jakiś gorliwiec, nie mający nic wspólnego ani z otoczeniem Prezydenta ani, zdaje się, z komitetem organizacyjnym dożynek i samorzutnie począł wzbraniać staruszce dostępu do Prezydenta Spontanicznego „Rejtana" uspokoił Marszałek Żymierski i starowina wręczyła swoją prośbę Prezydentowi. Płacząc przypadła do jego rąk i żalić mu się poczęła. Prezydent nachylił się nad nią i pocieszał dobrotliwie. Orkiestra grała właśnie hymn narodowy, a oni coś tam sobie cicho poszeptywali Prezydent i staruszka-repatriantka. Jakoś nie znaleźli się w tym momencie fotografowie...

Tym obrazkiem chciałbym zakończyć „dożynkowe dożynki".

Bo dożynki to nie tylko składanie wieńców, ale nieraz i próśb do gospodarza. Nie wiem, czy wiedział o tym gorliwiec broniący dostępu do Prezydenta. Nie zdążyłem się go zapytać, ponieważ poleciał szybko nad Odrę, by zdążyć na pomost, z którego przedstawiciele Rządu mieli wsiąść na statek. Więcej go nie widziałem. Może utonął i zabrał ze sobą na dno pieniące się jeszcze u nas nachalstwo, lizusostwo, wazeliniarstwo i „wypychanie się" na czoło wtedy, gdy swoją osobą przedstawia się zupełnie innej części ciała. Gdyby istotnie utonęło to wszystko w nurtach Odry — tegoroczne dożynki zyskałyby jeszcze jeden pozytywny moment.

Każdemu wedle zasług

Metoda nadawania odznaczeń wymaga reformy

Są w naszym życiu polityczno-politycznym zjawiska marginesowe, lecz mimo to bardzo istotne. Mamy na myśli sprawę nadawania państwowych odznaczeń cywilnych.

Dotychczasowa praktyka wykazuje, iż nie potrafiliśmy oderwać się od zakorzenionej w dwudziestoleciu międzywojennym tradycji, odznaczającej się zarówno szerokim gestem, niezawsze usprawiedliwionym jak i „kurzą ślepotą" wobec ludzi o niepospolitych zasługach dla kultury narodowej, zasługach mających znaczenie ponadpartyjne [illegible] wet ponadustrojowe.

Poddając obecnie zabiegom [illegible] zjonistycznym wiele z naszych zjawisk moralnych i obyczajowych, stwierdzić musimy, iż polska rewolucja nie uderzyła dotychczas i nie przeobraziła metody nadawania odznaczeń, nie wystąpiła z dostateczną inicjatywą, idącą po linii [illegible] ju nowych stosunków w Polsce Lu[illegible]

Wprawdzie rozszerzono kryteria, jakimi posługiwano się przy uznawaniu zasług jednostek godnych w konsekwencji otrzymania odznaczenia z rąk państwa, ale wydaje się, że jeszcze nie wszystko zrobiono, aby instytucja orderów państwowych przesiąkła tym duchem jaki tchnięty w Manifest Lipcowy [illegible] wszystkie pochodne od tego manifestu reformy — szczerze demokratyczne i zdecydowanie ludowe.

Zastrzegamy się wyraźnie, iż mówimy jedynie o cywilnych odznaczeniach w odróżnieniu od orderów i odznaczeń wojskowych, nadawanych za bohaterstwo i dzielność.

[illegible] odznaczenia wojskowe [illegible] libyśmy aby nie podważono szacunku, jaki należy mieć do symbolów zasług cywilnych. Pewnego rodzaju deprecjacją najwyższego hierarchicznie odznaczenia polskiego — „Orła Białego", było w swoim c[illegible] nadanie tego orderu przez prezydenta Mościckiego jednemu z [illegible] stępców tronu, który zapewne miał by większą satysfakcję i pociechę z dobrej strzelby, samochodu czy [illegible] wlonetki.

[illegible]odznaczenia dostają [illegible] i [illegible] dzoziemcy. Swoi w uznaniu większych lub mniejszych zasług, obcokrajowcy zaś z racji różnych przesłanek, najczęściej propagandowych. Nie wydaje się to zrozumiałym [illegible] oczach robotnika polskiego, pracującego całe długie, ciężkie życie łopatą lub kilofem, aby 18 czy [illegible] letni młodzieniec zagraniczny [illegible] wet za rzetelną pracę łopatą w [illegible] zach stołecznych dostawał krzyż [illegible] sługi. Jest nieporozumieniem pr[illegible] puszczanie, iż parę kilogramów odznaczeń wpłynie na ciężar gatunkowy tego rodzaju manifestacyj przyjaźni i wspólnoty.

Jakieś ogniwa pośrednie i jakieś kancelarie ministerialne zachowu[illegible] bez zmian rygor metody nadawania odznaczeń. Częstym, zbyt częstym, a może już notorycznym zjawiskiem jest u nas nadawanie odznaczeń pośmiertnych jednostkom wybitnie zasłużonym dla kultury polskiej. Umarł Stefan Jaracz, dostał najwyższe odznaczenia dopiero na trumnę. Po zgonie Osterwy — to samo i ostatnio znowu po zgonie mistrzyni fortepianu — Rabcewiczowej. Już po napisaniu powyższych uwag dowiadujemy się o odznaczeniu Aleksandra Zelwerowicza i innych aktorów, ale fakt ten nie stanowi jeszcze dostatecznej korektury samej metody nadawania [illegible]

Jednostek, będących od l[illegible] współtwórcami ogólno-narodowego dobra kulturalnego jest już mało i coraz mniej. Odznaczenia pośmiertne mogą sprawiać fałszywe wrażenie, iż dopiero nieboszczyk jest coś wart, gdyż za życia nie dostrzeżono lub nie doceniono jego dorobku obywatelskiego na chwałę imienia Państwa Polskiego. Warto by [illegible] przejrzeć spisy sędziwych lecz żyjących uczonych, literatów, [illegible] tów, aktorów, społeczników [illegible] znać odznaczenie każdemu wedle jego zasług.

Nie może się również podobać zachowanie bez zmian praktyki stopniowania odznaczeń. Dlaczego górnik i hutnik ma zawsze dostawać brązowy czy srebrny Krzyż Zasługi, gdy urzędnicy otrzymują niejednokrotnie wysokie odznaczenia nie za szczególnie pożyteczną, inicjatywną pracę, lecz raczej za wysługę lat. Dlaczego wysokie odznaczenia są biurokratycznie związane z wysokimi stanowiskami urzędniczymi w instytucjach państwowych lub w ministerstwach? Należy zmienić taki obyczaj, gdy górnik z drużyny ratowniczej, ratując swych zasypanych czy odciętych pożarem towarzyszy i sam narażając się na śmierć lub kalectwo, otrzymuje nagrodę pieniężną, choć jego usługi ratownicze, będące bohaterstwem pracy i obowiązku, są natury moralnej lecz nie materialnej, a jednocześnie młody urzędnik, wciągnięty do jakiegoś obywatelskiego komitetu, bez żadnych specjalnych zasług lub też nakładu pracy otrzymuje na gwiazdkę — order.

Dalecy jesteśmy od zaprawiania naszych uwag demagogią, metoda nadawania odznaczeń zawiera jednak sporą sumę starych obyczajów [illegible] którymi w ogóle postanowiliśmy i chcemy zerwać. Nie pomogą najłagodniejsze słowa wobec osirości samych faktów.

Nasze życie i stosunki wewnętrz[illegible]e coraz szybciej i gruntowniej stabilizują się. Jesteśmy w okresie wy[illegible]żonych wysiłków w kierunku podnoszenia produkcji pod względem [illegible] i jakości. Żaden inny okres nie dawał i nie da większej sposob[illegible] jak właśnie dzisiejszy do ustanowienia — Orderu Pracy. Stworzyliśmy przecież w dziedzinie militarnej nowe odznaczenie najwyższe hierarchicznie. Jest to Krzyż Order Grunwaldu. Czemu więc nie moglibyśmy powołać do życia cywilnego tak godnego odznaczeni[illegible] kim byłby symbol bezgranicznego poświęcenia w pracy dla ludu i Polski Ludowej.

Nowe pojęcia, nowy porządek rzeczy, nowy ustrój — wszystko [illegible] rodzi nową symbolikę. Rosja Sowiecka wprowadziła u siebie odznaczenie i tytuł „Bohatera Związku Radzieckiego". Tytuł ten nadawany był nie tylko w czasie wojny ojczyźnianej. Pamiętamy, iż jednym z pierwszych „Bohaterów Związku Radzieckiego" był pilot Lewoniewski. Polak z pochodzenia wyróżniony [illegible] wspaniałe sukcesy w akcji ratowania rozbitków z lodołamacza „Czeluskina" zmiażdżonego przez góry lodowe pod biegunem północnym. Lewoniewski lądował wielokrotnie na krach i kolejno partiami, wybrał, wywiózł i uratował pozostałą przy życiu załogę statku. Na ratunek pośpieszyły również inne państwa, przy czym najsilniejszą ekipą lotniczą była amerykańska, ale [illegible]

Czyż nie ma u nas podobnych bohaterów? Czy ich nie będzie?

Któż więc wyłoni projekt ustanowienia Orderu bohaterstwa cywilnego, przekraczającego normalne [illegible] jęcia pracy i obowiązku?

[illegible] odpowiedź czeka przede wszystkim nasze Zagłębie Węglowe, gdzie śmierć i kalectwo idą [illegible] parze z codzienną pracą a rekordy wydajności stawiają Polskę [illegible] miejscu w wyścigu odbudowy wśród państw zniszczonych i zrujnowanych przez wojnę.

ODBUDOWA WARSZAWY — TO BUDOWA SILNEJ POLSKI

Tydzień uprzejmości

w sklepach spółdzielczych

WARSZAWA — W dniach 6—11 października br. odbędzie się w sklepach spółdzielczych, należących do Związku Rewizyjnego Spółdzielni RP konkurs uprzejmości.

W oznaczonym dniu każdy klient spółdzielni otrzyma kartkę do głosowania o treści: „zadowolony jestem z rzetelnej obsługi w sklepie spółdzielczym, — tak, nie". Należy wykreślić tak lub nie. Zwycięzcami konkursu zostaną na terenie poszczególnych województw pracownicze zespoły sklepowe, które otrzymają najwięcej odpowiedzi „tak".

Dla zwycięzców konkursu przeznaczono następujące nagrody: dla sklepów obsługujących ponad 200 kupujących dziennie — 10,000 złotych, dla sklepów obsługujących do 200 kupujących dziennie — 5.000 złotych i dla sklepów obsługujących do 100 kupujących dziennie — 3 000 złotych.

Zamrożono na zimę

190 ton owoców i 61 ton warzyw

WARSZAWA — W Strzelinie na Dolnym Śląsku znajduje się jedyna w Polsce zamrażalnia owoców i wa[illegible]

Zamrażalnia posiada urządzenia, umożliwiające obniżenie temper do 35 stopni poniżej zera. Temperatura ta utrzymywana jest w wielkiej hermetycznej komorze. Zaledwie opadły kłęby pary, skroplonej przez nagłe zetknięcie się gorącego powietrza w mroźnym powiewem aparatów chłodniczych, widać szeroką, metalową taśmę, która powoli się posuwa przez całą długość komory. Na taśmie tej ustawione są wypełnione owocami parafinowane, tekturowe, pudełka, te same, w których towar dojdzie w zimie do rąk konsumenta.

Miazga jabłeczna musi być poddawana procesowi zamrażania — przez całe cztery godziny, podczas kiedy śliwki opuszczają chłodnię już po półtorej godziny.

Jakie z zamrożonych produktów i w jakiej ilości, znajdą się tej zimy na stołach konsumentów polskich? Ogółem, produkcja wynosi 190,000 kg owoców i 61.300 kg warzyw mrożonych oraz — jako produktu ubocznego — 4,600 kg zwykłej marmelady. Będzie więc 45 tysięcy kg śliwek, 10.000 kg. wiśni w stanie naturalnym, 2500 kg miazgi i 1,200 kg surówki z tego owocu, dalej 80.000 kg miazgi jabłecznej 27.000 kg czarnych jagód, 1,500 kg porzeczek 14,000 kg czereśni i 600 kg agrestu.

Jeśli chodzi o zamrożone warzywa, to przewiduje się 26,000 kg ogórków w całości i 18.000 kg mizerii, dalej 10.000 kg. fasoli szparagowej i 6 000 kg groszku. Pomidorów w całości zamrożono 700 kg, zaś jako puree — 600 kg.

Pogłowie drobiu wzrasta

Stan pogłowia drobiu na 1. I. 1947 r. oszacowano ogółem na 25,835,000 szt. w tym: 22,700,000 kur niosek, 2,200.000 kogutów, 560.000 gęsi, 300,000 kaczek, 75 tys. indyków.

Szacunek stanu pogłowia gęsi, kaczek, indyków w sezonie letnim 1947 r. ustalono na 2.240.000 gęsi, 2.500.000 kaczek, 600.000 indyków.

1.200.000 robotników w przemyśle

Nowe kadry szkolą się intensywnie

Obecnie w naszych fabrykach państwowych zatrudnionych jest 1.200.000 robotników i to tylko w resorcie podległym Minister[illegible] Przemysłu i Handlu. Plan 3-letni przewiduje wzrost zatrudnienia w fabrykach o dalsze 500.000 robotników. Obecny element robotniczy wymaga jeszcze dokształcania i uzupełnienia świeżo [illegible] szkolonymi siłami.

W tym stanie rzeczy Ministerstwo Przemysłu i Handlu zajęło się sprawą stworzenia szkolnictwa fachowego. **Posiadamy obecnie dwa rodzaje szkolnictwa: do pierwszej grupy należą szkoły i kursy podnoszące kwalifikację i fachowość oraz tworzące kadry kierownicze.**

Do drugiej grupy należą szkoły i **kursy kształcące nowych techników, robotników i rzemieślników.**

PRZEGLĄD PRASY

Gdy Europa szarpie się w trudnościach

Sytuacja gospodarcza Europy wymaga w obecnej chwili poważnej pomocy. Udzielić jej może w pierwszym rzędzie Ameryka. Niestety Ameryce się nie śpieszy, gdyż oczekuje ona na odpowiedni moment aby swą pomoc korzystnie zdyskontować. Nic też dziwnego, że pewne koła amerykańskie starają się zbagatelizować trudności Europy.

„A tymczasem zachodnia Europa — stwierdza „Kurier Codzienny" — **szarpie się w niebywałych trudnościach gospodarczych i przyjęłaby każdą natychmiastową pomoc nawet doraźną w oczekiwaniu na realizację tzw. planu Marshalla, która postępuje zbyt wolno. Dla pozyskania opinii Kongresu zespół ekspertów konferencji paryskiej, odbywającej się w permanencji od wielu tygodni, zredukował sumę potrzebnej pomocy z 30 na 20 miliardów dolarów podobno nie bez namowy urzędników Departamentu Stanu aby koła kongresowe odniosły się przychylniej do zagadni[illegible] pomocy. Ponieważ jednak [illegible] lach finansjery amerykańskiej utrwala się przekonanie, że żadna doraźna pomoc nie uratuje Europy zachodniej i że każda zaliczka będzie stanowiła tylko topienie pieniędzy w głębokiej studni potrzeb, prawdopodobnie nie obejdzie się bez uchwały Kongresu. I kto wie, czy od harvardzkiej mowy Marshalla do chwili ewentualnej realizacji jego zapowiedzi nie upłynie okrągły rok."**

Włoski attache handlowy

[illegible] Pol[illegible]ę

WARSZAWA — 18 om. odbył się w Warszawie ślub cywilny [illegible] handlowego ambasady włoskiej **p. dr Guiseppe Allomare** z p. **Igą Dutkiewicz**. Po uroczystościach ślubnych odbyło się przyjęcie w salonach hotelu „Polonia".

Włoski attache handlowy p. Allomare przebywa w Polsce od chwili powstania w Warszawie ambasady włoskiej po wojnie i przyczynił się w dużym stopniu do nawiązania i zacieśnienia stosunków gospodarczych z Polską wyzwoloną, zawierając pierwszy powojenny układ handlowy **polsko - włoski**.

Sabotażystka podatków

poszła do obozu pracy

ŁÓDŹ. — Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi skazała na 18-miesięczny pobyt w obozie pracy przymusowej właścicielkę przewijalni nici, Marię Komisarczyk, która skupywała przędzę wykradzioną [illegible] fabryk państwowych, a następnie sprzedawała ją po wygórowanych cenach na wolnym rynku. Oszukiwała ona ponadto swych odbiorców sprzedając szpulki nici po 200 m jako szpule 1000 metrowe.

Drugą przestępczynią, skierowaną na 6-miesięczny pobyt w obozie pracy, jest właścicielka restauracji Katarzyna Załuska, która złośliwie uchylała się od 1945 r. od płacenia należnych Skarbowi Pań[illegible] podatków.

„Dom Chłopa" ufunduje wieś

w ramach odbudowy Stolicy

WARSZAWA. — W Naczelnym Komitecie Wykonawczym Stronnictwa Ludowego odbyła się konferencja partii politycznych i organizacji, działających na terenie wsi. Celem konferencji było omówienie pomocy wsi w odbudowie Warszawy.

Na konferencję przybyli przedstawiciele: PPS, PPR, PSL - Nowe Wyzwolenie, PSL - Lewica, ZWM „Wici", Przysposobienia Rolniczo - Wojskowego, Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. i „Społem".

Wydano odezwę do chłopów wzywającą do pomocy przy odbudowie Warszawy, przez wpłacanie ofiar **na budowę „Domu Chłopa", który ma stanąć przy ul. Marszałkowskiej.**

Krzyż Grunwaldu dla 10 wsi lubelskich

LUBLIN. Za zasługi w walce z okupantem i udzielanie partyzantom pomocy, zostało udekorowanych Krzyżami Grunwaldu III klasy 10 wsi powiatu krasnystawskiego.

Nowe szkoły średnie w Opolu

OPOLE. (L.) W Opolu uruchomiona została w bieżącym roku szkolnym **nowa państwowa szkoła** przemysłowa, która obejmuje gimnazjum i liceum elektryczne, [illegible]stępnie: gimnazjum i liceum mechaniczne oraz liceum chemiczne.

Uczelnia pozwoli na fachowe przygotowanie kandydatów, którzy poświęcić chcą się pracy zawodowej w dziedzinie elektrotechniki, oraz chemii.

Ten nowy typ szkoły zawodowej wzbudził żywe zainteresowanie i niewątpliwie cieszyć się będzie dużą frekwencją młodzieży z terenu całego Śląska Opolskiego. Na czele uczelni stanął znany pedagog, prof. **Petela.**

Wieliczka - miasto podziemne

W krainie grot, jezior i stalaktytów

[illegible]

metrowymi przepaściami ogromnych komór, z których sól już dawno wybrano. Otwierają się jedno za drugim zbierające wodę martwe jeziora. Przechodzimy stare komory, grożące zawaleniem i takie, które spotyka się w bajkach dla dzieci:

zęby kolejki łańcuchowej dostają się do wywrotnika — tzw. wipra. Ręka robotnika pociska dźwignię i z hukiem wysypują się bryły na ruchomą stalową taśmę, prowadzącą je do łamacza, do „młyna" jak mówi się tutaj. Stalowe pazury rozgryzają ogromne bryły na drobne kawałki, które znów na taśmie przesuwają się pod zręcznymi rękami robotnic, wybierających z nich zanieczyszczenia. Przez śrutowniki, sita i walce drobno przemielona już sól przechodzi do dwunastotonowych zbiorników, pod którymi umieszczone są wagi automatyczne. Tu się odbywa pakowanie. Robotnicy szybko podstawiają papierowe worki, które potem krętą zsuwnią — ślimakiem, dochodzą do drzwi podstawionego na bocznicy przy magazynie wagonu. Stąd droga prosta do miast i wsi dalekich i bliskich.

Lecz tak jest tylko z solą czarną. Sól biała, kuchenna inną odbywa drogę. Rurami z najgłębszych poziomów solanka wtłaczana jest przez kompresory na powierzchnię do warzelni, gdzie w wielkich kadziach odparowuje się ją i krystalizuje. Ta sól — biała i czysta, o drobnych kryształeczkach, to właśnie ta sama, którą nabieramy z solniczek, nie zastanawiając się jaką drogę przeszła, nim znalazła się na naszym stole. A droga była daleka.

W [illegible]

[illegible] wielkiej jasnej sali. Każde kółko tej

w kopalni, tak jak tow. Batko, który mnie oprowadza. Pamięta okresy ciężkie, kiedy kopalnia zatopiona przez Niemców nie dawała nadziei na rychłe rozpoczęcie wydobycia i kiedy wielkim wysiłkiem górników udało się ją osuszyć. Pamięta tamtą wojnę, kiedy górnik kilofem pokonywał twardą ścianę, kiedy robił na miesiąc kilka metrów wykopu, kiedy wszystko było prymitywne i proste. Zna każde miejsce kopalni, każdy zakręt i załamanie korytarza. I wydaje się, że zna czasy jeszcze bardziej odległe, z pierwszych okresów kopalni z czasów „królewskiej żupy solnej" kiedy sól dobywano systemem fartuchowym (do fartucha) — czasy o których opowiada, jakby sam je przeżywał.

Na dziedzińcu kopalni ruch. Mijamy świetlicę, która skupia górników po pracy. W stacji sanitarnej krząta się jej kierowniczka tow. Jedynak w białym fartuchu i z dumą pokazuje czyściutką przychodnię dla małych dzieci.

— Założyliśmy stację niedawno — mówi organizator tow. Walosik. Zrobiliśmy cośmy mogli, niewiele jeszcze. Ale brakuje przyrządy, [illegible]

[illegible]

Warkot wiertarki odbija się echem w korytarzach...

łą. Winda osiada miękko na najniższym, szóstym poziomie 260 metrów wgłąb ziemi.

Na górze, na powierzchni normalne życie toczy się zwyczajnie jak codzień, a tutaj we wszystkie strony otwiera się labirynt ciemnych chodników podziemnego miasta. Trzeba, jak tow. Batko od 34 lat być górnikiem, żeby w nim nie zabłądzić. Słaby promyk lampy karbidowej odbija się w błyszczącym sklepieniu i w ścianach. W ścianach, które mają smak słony i na których białymi kwiatami osiadają kryształki soli, jak na sprzedawanych po rogach ulicy obwarzankach.

NA CZOŁÓWCE

Za śladami szyn schodzimy niżej na poziom siódmy, gdzie nie dochodzi jeszcze winda. To teren pracy. Z daleka dolatuje szum motoru, a nad głowami huczy w rurach powietrze, doprowadzane do najdalszych korytarzy. Z daleka widać światełka. To „czołówka" — dwaj górnicy-fachowcy od wierceń. Warkot wiertarki odbija się echem w korytarzach — ostry świder wbija się w ścianę solną. Dwadzieścia jeden otworów napełnionych zostanie amonitem — który pokona opór i posunie człowieka o dalsze kilka metrów wgłąb ziemi. Za pół godziny wybuch wstrząśnie szybem. Sprężone powietrze chmurą rzuci się w przyległe korytarze. A potem nowa szychta górników załaduje wielkie bryły na wózki, które odwiozą je do szybu i wyrzucą na powierzchnię.

Po szynach przesuwają się szeregi wagoników, ciągniętych przez konie, które nigdy nie widzą dziennego światła. Dawniej robiły to maszyny, ale zostały wywiezione przez Niemców. W wąskich przejściach mijają się latarki górników, pozdrawiających się wedle zwyczaju krótkim „Szczęść Boże".

[illegible]

groty iskrzące się od kryształów, z białymi lśniącymi stalaktytami u sklepienia.

Nie było tutaj nigdy wycieczkowiczów, zwiedzających kopalnię. Nie ma jak w części turystycznej wygodnej, oświetlonej trasy. Co chwilę uderzenie głową o zniżający się nagle pułap przypomina dobrodziejstwo górniczego kasku, który z niechęcią ubierało się tam na górze.

PODZIEMNE PAŁACE

Jesteśmy już za miastem, tym prawdziwym z napisami „Wieliczka". Wracamy do szybu, aby dostać się na trasę wycieczkową, do najstarszej części kopalni, pełnej kaplic, z których wiele powstało w XVII wieku. Figury rzeźbione w zielonej soli zagubiły na skutek wilgoci swoje kształty. Ogromna, pięćdziesiąt lat temu powstała Kaplica św. Kingi, oświetlona pająkami ze słonych kryształów, robi silne wrażenie. Ściany pokryte rzeźbami braci Markowskich, którzy spędzili tu prawie całe życie, dodają jej powagi i dziwnej odrębności.

Chodniki podparte szeregiem wybielonych stempli pachną wilgocią i starością. Ogromna sala teatralna ze sceną z soli mówi o życiu podziemia, które stara się zbliżyć do normalnego życia. Słone jezioro obudowane rusztowaniem z drzewa jest już bardzo „cywilizowane", [illegible] dzie znać rękę ludzką w przeciwieństwie do rozrzuconych korytarzy i jezior z głębszych poziomów. Chociaż może to tutaj właśnie trzebaby szukać legendarnego pierścienia, wrzuconego, jak mówi legenda w roku 1251 przez Królowę Kingę do kopalni węgierskiej na znak zaręczyn".

FABRYKA SOLI

Daleka jest droga soli z ciemnych grot podziemia do białych torebek, stojących rzędem na półkach sklepu. Ze wszystkich miejsc wierceń wiozą ją wagoniki do szybu, gdzie winda zabiera je na powierzchnię. Tutaj automatycznie wypychane na

Kaplica św. Kingi oświetlona pająkami ze słonych kryształów

ogromnej całości jaką stanowi kopalnia — jest tej całości niezbędną cząstką, jest z nią zrośnięte. I tak samo zrośnięci są z nią ludzie. Wielu z nich — to górnicy od dziecka prawie, po kilkadziesiąt lat pracujący

podziemnych słonych jezior, do których górnicy w sobie tylko znanych miejscach wkładają bryłki soli, aby po kilku latach wyjąć cudowne, narosłe kryształami solne kwiaty.

Zofia Artymowska

Intelektualistki krakowskie

na zjeździe w Warszawie

(S) W tych dniach na zjazd intelektualistek polskich w Warszawie wyjechały delegatki z Ligi Kobiet z Krakowa, w celu wzięcia udziału w obradach.

Na zjeździe uchwalono [illegible] otwarty do wszystkich kobiet [illegible] ta z podkreśleniem, iż elementy reakcyjne Europy popierają faszyzm w Hiszpanii, narzucają swe je dyktando polityczne Grecji, tłumią orężem ruchy wolnościowe Indonezji, podsycają walki [illegible] we w Chinach.

Głos 80 milionów kobiet które reprezentować będą zjazd intelektualistek — kobiet — z całej Europy w dniu 20 września w Sztokholmie — wywalczy niezawodnie sprawiedliwy i trwały pokój dla obecnego i przyszłego pokolenia.

Reprezentantką intelektualistek krakowskich na zjeździe w Warszawie była dr. Helena Rządkowska.

W PARTII PPS

Zebranie klubu radnych PPS

WK PPS zawiadamia, że w dniu 25 września o godzinie 15 po południu odbędzie się zebranie członków klubu radnych PPS Wojewódzkiej Rady Narodowej w gmachu partyjnym Rynek Główny 30, II p. sekretariat.

Obecność obowiązkowa.

Wszyscy sekretarze dzielnicowi i fabryczni są proszeni o pobranie [illegible] pomnik Ignacego Daszyńskiego. —

ODBUDOWA WARSZAWY — TO ZWYCIĘSTWO NAD ZABORCZOŚCIĄ NIEMIECKĄ.

Na pomnik tow. Daszyńskiego

(W) Tow. Henryk Marczyszyn — wpłacił na pomnik złotych 1 000.— Tow. Bronisław Pokorski wpłacił złotych 300.—

Na wezwanie tow. Marii Stręk tow. Gustaw Stachowicz wpłacił zł 200, wzywając tow. inż. Mieczysława Wierzbica Jerzego Stachowicza z PMF i Koło PPS przy Wojewódzkiej Komendzie MO.

Tow. tow. z PMF Dolne Młyny złożyli po raz drugi na pomnik Ignacego Daszyńskiego zł. 10.085, wzywając wszystkie Komitety Zakładowe i fabryczne w Krakowie.

Na wezwanie tow. Władysława Wójcika tow. Bialas wpłacił złotych 500, wzywając tow. Grzegorzka Wiktora i Trauba oraz mgr Kazimierza Odrzywołka i tow. Kazimierza Książka. Tow. red. M. Kieta wezwany przez tow. Szadkowską wpłacił złotych 5000 wzywając tow. Basa Ludwika.

Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej wpłacił zł. 500, wzywając WK OM TUR w Krakowie.

Liceum ekonomiczno-społeczne

Jedyne w Polsce liceum tego typu rozpoczęło naukę w dniu 3 września w Krakowie, przy ulicy św. Marka 37.

Nauka jest bezpłatna. Możliwości zdobycia pracy przez absolwentów tej szkoły są duże. Liceum przygotowuje poza tym również do studiów wyższych, zwłaszcza do studiów w Wyższej Szkole Nauk Społecznych.

Dla umożliwienia większej ilości młodzieży nauki w tym liceum przedłuża się wpisy do 25 września b. r. (wpisy przy ul. św. Marka 37, od 8 do 14.) Warunkiem przyjęcia „mała matura".

W stadium organizacji są: kurs wstępny dla młodzieży nie posiadającej „małej matury", oddział dla dorosłych, mających „małą maturę" (nauka od 17 do 21 wieczorem); kurs wstępny dla dorosłych bez „małej matury" (nauka od 17 do 21 wieczorem).

W niedzielę konkurs orkiestr na Wawelu

(K) Wojewódzki Komitet Obywatelski Ufundowania Sztandaru Krakowskiemu Oddziałowi Wojsk Ochrony Pogranicza wespół z Ludowym Instytutem Muzycznym urządza w najbliższą niedzielę na Wawelu wielki konkurs orkiestr dętych.

Udział biorą: orkiestra fabryk Bata, Fabloku, Kolejowa, Pocztowców, Tramwajarzy, Zw. Zaw. Użyteczności Publ.: Wojskowa 16 Kołobrzeskiego P. P.

W skład jury konkursu wchodzą: dyrektor Bierdiajew, prof. Cejger, prof. dr Jachimecki, prof. Kopyciński, dr Poźniak, dr Polanowski, wicewojewoda dr Rubiński i prof. Soja.

Ze względu na cel podniesienia poziomu orkiestr dętych na terenie naszego województwa, oraz [illegible] dochód, który przeznaczony [illegible] ufundowanie sztandaru dla Wojsk Ochrony Pogranicza, oraz częściowo na odbudowę Warszawy, Komitet prosi obywateli miasta Krakowa o liczne przybycie. Przedsprzedaż biletów w Składnicy Krakowskiej ul. Floriańska 14.

„Śluby panieńskie" w Teatrze Powszechnym TUR

Znakomita komedia A. Fredry „Śluby panieńskie" wchodzi dziś na scenę Teatru Powszechnego TUR. Sztukę wyreżyserował według klasycznych tradycyj teatru polskiego Jerzy Leszczyński, który jednocześnie kieruje rolą Radosta. W pozostałych rolach wystąpią: Kwiatkowska Halina, Okońska Jadwiga, Renard Irena, Janus Kazimierz, Kassowski Bronisław, Śliwiński Jerzy. Dekoracje — Jan Kosiński.

Początek o godz. 18,30

Brytyjski minister odbudowy

przybędzie do Krakowa

(IM) W dniu 29 b. m. o godz. 16, przybędzie do Krakowa brytyjski minister odbudowy, Lewis Silkin wraz z synem swoim, John Silkin. Ministrowi towarzyszyć będą: stały sekretarz Ministerstwa Odbudowy Sir Thomas Sheepshanks, kierownik działu technicznego Ministerstwa, Samuel Beaufoy, prezes Instytutu Urbanistycznego, prawnik i ekonomista J. R. Howard Roberts, autor planu przebudowy Manchesteru, Roland Bacholas oraz kierownik odbudowy miasta Conventry, D. Gibson.

Delegacja brytyjska przyjedzie do Polski na statku „Batory" w dniu 23 b. m. i przybędzie do Krakowa w drodze z Oświęcimia, uprzednim zwiedzeniu Warszawy i całego szeregu innych miast.

W Krakowie gości zagranicznych przyjmować będzie Regionalna Dyrekcja Planowania Przestrzennego oraz Naczelnik Wydziału Odbudowy.

W dniu 30 b. m. goście brytyjscy wezmą udział w konferencji, która odbędzie się w Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego, poczem zwiedzą najciekawsze zabytki miasta. W tym samym dniu odbędą się również z udziałem delegacji brytyjskiej konferencje w Radzie Ochrony Przyrody i w Biurze Studiów Osiedleńczych.

30 b. m., o godz. 20.10, brytyjski Minister Odbudowy i osoby towarzyszące mu, opuszczą Kraków, by udać się do Szczecina.

Goście brytyjscy opuszczą Polskę w dniu 7 października i udadzą się samolotem do Pragi czeskiej.

Będą się kształcić nowe kadry

Księgarzy i bibliotekarzy

Z inicjatywy Księgarzy Krakowskich i w związku z obowiązującą ustawą o bibliotekach publicznych zostało zorganizowane w Łodzi i w Krakowie Liceum Biblioteczno-księgarskie.

Liceum ma wykształcić i dostarczyć fachowców, których duży brak daje się dziś odczuwać w obydwu tych tak ważnych dla kultury polskiej działach pracy.

Warunkiem przyjęcia do liceum „mała matura". Wpisy do dnia 27 września b. r. przy ul. św. Marka 37, I. p., od 8 — 14.

Dla pracujących w księgarniach i bibliotekach organizuje się kurs wieczorowy.

W razie odpowiedniej ilości zgłoszeń otworzy się kursy wstępne dla nie posiadających „małej matury".

Nauka w liceum bezpłatna.

Niedziela w Starym Teatrze

Dziś o godz. 16 i 19,30 na dużej sali Miejskiego Starego Teatru dwa przedstawienia doskonałej komedii francuskiej Marcela Dulluda, w reżyserii Janusza Warneckiego pt. „Historia dwu serc" w wykonaniu bawiących na gościnnych występach w Krakowie znakomitych artystów scen warszawskich Zofii Grabowskiej i Aleksandra Żabczyńskiego, znanego publiczności z filmu, który po powrocie z Anglii ukaże się po raz pierwszy na scenie naszego teatru.

Kronika WYPADKÓW

(Ar) Potrącony został przez tramwaj na ulicy Floriańskiej Krefner Antoni inwalida, lat 54, doznając ogólnych kontuzji. Przewieziono go na oddz. chirurgiczny szpit. [illegible]

Wpadł pod samochód na Prądniku Czerwonym 6-letni Plonka Józef ponosząc śmierć na miejscu. — Lekarz Pogotowia stwierdził tylko zgon. Szofer sprawca przejechania zbiegł.

Jadąc na rowerze wpadł pod samochód Gąbiński Emil lat 53 doznając ogólnych potłuczeń. Przewieziono go do szpitala św. [illegible]

Podczas wypadku samochodowego na szosie Czyżyny — Mogiła wskutek pęknięcia osi w samochodzie, doznał rany tłuczonej głowy oraz złamania żebra Latała Kasper lat 72 zam. w Wawrzyczycach. Po opatrzeniu przewieziono go do szpitala św. Łazarza.

Przy wyskakiwaniu z tramwaju na rogu ul. Karmelickiej i Słowackiego upadła i doznała pęknięcia miednicy Ryndek Ksawera, pracownica lat 55. Po opatrzeniu została przewieziona do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Posiedzenie WRN

Biuro Wojewódzkiej Rady Narodowej zawiadamia, że w dniach 23 i 24 września br., o godz. 10 rano w sali Miejskiej Rady Narodowej (plac WW. Świętych), odbędzie się plenarne posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie.

Poradnia samokształceniowa już działa

(IM) Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego uruchomiło przy Wydziale Oświaty i Kultury Dorosłych w Krakowie, przy ul. Dietla 90 — Okręgową Poradnię Samokształceniową. Poradnia stworzona została w celu ułatwienia tym wszystkim, którzy po wyjściu ze szkół pragną się nadal kształcić we własnym zakresie, samokształcenia.

Moment wypuszczenia ucznia ze szkoły nie powinien być w żadnym wypadku końcowym momentem edukacji. Zakres wiedzy zdobyty w szkole stanowić powinien materiał dyspozycyjny do dalszej pracy nad sobą, pracy samokształceniowej. Szkoła daje pewien zasób wiadomości i wytworzyć powinna potrzebę dalszego doskonalenia się u swoich absolwentów.

Poza tym wielka ilość ludzi wytrącona została przez lata wojny z normalnego biegu życia i nie rezygnując ze swych życiowych aspiracji stara się zdobyć potrzebne kwalifikacje drogą samokształcenia, by nadrobić w krótkim czasie stracone lata. Warunki, w jakich żyją, niezawsze pozwalają na pobieranie nauki w ramach zorganizowanych szkół czy kursów.

Dla tych właśnie ludzi pomyślana jest Poradnia Samokształceniowa, jako instytucja, mogąca służyć radą i wskazówkami w samodzielnym czy grupowym przerabianiu materiału szkolnego przy wyborze właściwej literatury pomocniczej itp. Zadaniem Poradni będzie poza tym skierowywanie do właściwych kursów korespondencyjnych, zależnie od zainteresowań zgłaszającego się oraz udzielanie instrukcji i pomocy w kształceniu korespondencyjnym.

Charakter Poradni jest powszechny, t. zn., że każda jednostka, grupa ludzi, placówka społeczna mają prawo korzystania z jej usług.

Forma pracy, jaką poradnia podejmuje, jest rozmowa osobista, gdzie porad udziela się bezpośrednio, lub forma pytania pisemnego, drogą listowną. W tym ostatnim wypadku należy podać wiek, zawód, posiadane wykształcenie, czego się już nauczyło w dziedzinie interesującej zgłaszającego się. Dane te ułatwią Poradni pracę, dając możność zorientowania się, do jakich rzeczy należy daną jednostkę skierować.

Okręgowa Poradnia Samokształcenia pragnie nawiązać kontakt ze wszystkimi organizacjami i instytucjami, prowadzącymi akcję oświatową, aby przez wzajemne porozumienie prace Poradni mogły się dostosować do ich potrzeb i założeń programowych. Wszystkie instytucje kulturalno - oświatowe i ich pracownicy proszeni są o nadsyłanie swoich projektów wniosków, krytyki.

Godziny przyjęć Poradni — czwartki i piątki od godz. 10—12, sobotę od 12—14, Kraków, ul. Dietla 90, III. p., pokój nr. 30.

RADIO

Najciekawsze audycje w poniedziałek, 22 września.

6,00 sygnał; 12,30 audycja dla wsi; 13,10 koncert życzeń... [illegible] 14.40 audycja dla dzieci, 15,20 „Jak to na Mazowszu", audycja dla dzieci starszych; 15,40 recital wiolonczelowy; 17,35 skrzynka ogólna, 17.45 audycja dla młodzieży; 18,30 koncert życzeń; 18,45 koncert reklamowy; 19,00 „Z zagadnień świata pracy"; 19,10 „U naszych przyjaciół"; 19,30 „Warszawa w pieśni wczoraj i dziś"; 20,15 muzyka polska; 21,00 dziennik wieczorny; 21,55 kwadrans prozy; 22,15 wieczorna audycja rozrywkowa; 23,00 ost. wiadomości; 23,25 muzyka do „Snu nocy letniej" Mendelsohna; 24,00 hymn i koniec audycji.

Co, gdzie i kiedy?

W TEATRACH:

Teatr Miejski im. Słowackiego — godz. 19 — „Romans" Sheldona.

Miejski Stary Teatr — duża sala — godz. 16 i 19,30 — „Historia dwu serc" — komedia Dulluda. Mała sala — godz. 19,15 — „Mąż i żona" — komedia A. Fredry.

Teatr „Domu Żołnierza" — (Lubicz nr 48) — godz. 19,30 — „Pan naczelnik to ja" — z A. Fertnerem.

Teatr Powszechny TUR (dawniej „Scala") — godz. 19,30 — „Śluby panieńskie" A. Fredry z Jerzym Leszczyńskim.

Teatr Kolejarzy ZZK (Bocheńska nr 7) — godz. 19 — „Ach to Zakopane" Krotochwila A. Walew.

Teatr Lalki i Aktora „Groteska" — [illegible]

W KINACH

Sztuka: — OJCZYZNA; *Apollo:* LERMONTÓW; *Świt:* MŚCIWY JASTRZĄB; *Wanda:* SIÓDMA ZASŁONA; *Uciecha:* W CIENIU PODEJRZENIA; *Warszawa:* STATEK PUŁAPKA; *Gdańsk:* 7-MIU ŚMIAŁYCH; *Wolność:* ZŁOTA MASKA.

Początek seansów Kinach: Świt i Sztuka 15.30, 17.30 i 19.30, Uciecha 15,30, 17.45 i 20. Wanda, Warszawa, Gdańsk i Wolność: 18 i 20.

Kino Objazdowe Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej w Krakowie wyświetla codziennie — film produkcji Radzieckiej pt. „Zaklęta Narzeczona" poprzedzony aktualną kroniką filmową.

Początek seansu o godz. 19.30. — Bilety wstępu 20 zł. — W razie pogody film będzie wyświetlany w ogrodzie. — W niedzielę dwa seanse o godz. 17 i 19,30.

Dźwiękowe Kino Oświatowe Instytutu Filmowego ul. Garncarska 1 wyświetla od dnia 20.9. do 3. 10 br.
1) Ludzie ognia i stali;
2) Przejawy siły roślin;
3) Świstaki.

Dodatek — komedyjka kolorowa kreskówka. Początek seansów — 16., 17,30, 19. — W niedzielę i święta poranki o godz. 11,30.

DYŻURY W APTEKACH KRAKOWSKICH. Rynek 13, Floriańska 15, Lubicz 7, Długa 4, Retoryka 1, Zwierzyniecka 7, Pl. Inwalidów 7, Krakowska 1, Grzegórzecka 9, Rynek Podgórski.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społ. dnia 21 września dr Helbich Adam — Kopernika nr 23, tel. 548-30.

W nagłych zachorzeniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni Nr tel. 370-70. —

[illegible]

Rozpoczęcie egzaminów na wyższe uczelnie

Pierwszy egzamin pisemny z przedmiotu ogólnego odbędzie się w dn. [illegible] września bm. według niżej podanego porządku:

Dnia 22. 9. — poniedziałek — sala nr 10, II p. — nr podania 1—200 Sala nr 11, II p — nr podania 201 do 280, Sala nr 8, I p Nr podania 281—380, Sala 9, I p. — nr pod. 381 — 400.

[illegible] — wtorek: sala 10, II p nr podania 401—600, Sala 11 II p — nr pod. 601—680, Sala 8, II p. — nr pod. 681—823.

Egzaminy zaczynają się punktualnie o 10-tej. Każdy z kandydatów winien przynieść z sobą dowód osobisty z fotografią, pióro i atrament.

Rewindykacja mienia

Przemysłu Paliw Płynnych

(IM) Na skutek prowadzonej akcji rewindykacyjnej odnośnie wywiezionych przez Niemców urządzeń kopalnianych i rafineryjnych Centralny Zarząd Przemysłu Paliw Płynnych otrzymał w miesiącu sierpniu za straty okupacji angielskiej około 460 ton, ze strefy okupacji amerykańskiej około 70 ton wywiezionych z Polski urządzeń.

Delegatura biura rewindykacji w Berlinie zrewindykowała 26 skrzyń aktów i dokumentów Przemysłu Naftowego, które już otrzymał CZPPP.

Tylko tydzień „Romansu"

Teatr im. J. Słowackiego dał już 35 przedstawień sztuki Sheldona „Romans". Zważywszy wystawienie tej sztuki w okresie letnim, urlopowym, zmniejszającym zawsze powodzenie imprez teatralnych, uznać trzeba, że utwór angielskiego pisarza mimo tej krytycznej pory zyskał duży sukces.

Jest to niewątpliwie zasługą znakomitej kreacji Z. Jaroszewskiej i jej partnera Tad. Białoszczyńskiego. „Romans" grany będzie jeszcze tylko przez tydzień, gdyż przygotowania do nowej premiery dobiegają końca. Będzie nią komedia W. Szekspira „Wieczór Trzech Króli" w inscenizacji i reżyserii Dyr. Bronisława Dąbrowskiego. Urocze arcydzieło, kilkakrotnie już w Polsce wystawiane przez dyr. B. Dąbrowskiego, stawało się wszędzie i zawsze czołową pozycją repertuaru.

—o—

„Mąż i żona"

Na małej sali o godz. 19.15 grana jest ciesząca się ogromnym powodzeniem komedia Aleksandra Fredry z tekstami między aktów pióra Adama Polewki, pt. „Mąż i żona" w reżyserii i inscenizacji Władysława Krzemińskiego, z Zofią Niwińską, Kazimierzem Opalińskim i Gustawem Holoubkiem.

Dekoracje: Andrzej Stopka. Muzyka: Witold Krzemieński.

KOMUNIKATY

Sekcja Młodzieżowa PZBWP zawiadamia, że stypendia na 3 kwartał są do podjęcia do 25 bm.

Równocześnie przyjmuje się nowe podania na IV. kwartał do dn. 5 października.

[illegible] krewnych w Krakowie odbędzie się w poniedziałek dnia 22 września o godzinie 19 w sali konferen. CKZZ Kraków, Rynek Gł. 34, p. I. Wstęp na salę wyłącznie za okazaniem legitymacji związkowej.

W niedzielę, dnia 21 września br. Okręgowa Komisja Związków Zawodowych przy uczestnictwie członków Związków Zawodowych przeprowadza na terenie miasta Krakowa jak również całego województwa zbiórkę na rzecz odbudowy [illegible]

Walne zgromadzenie członków Związku Zawodowego Pracowników Fryzjerskich i Zawodów Po-

Nowy komitet przy „Społem"

Dnia 14 bm odbyło się w gmachu „Społem" zebranie Komitetu PPS z udziałem sekretarza tow. Nagwi... W ciągu zebrania dokonano wyboru nowego Zarządu w składzie którego weszli jako przewodniczący tow. Adam Guzik, jako sekretarz tow. Tadeusz Błoniarz. Zebrani przyjęli jednogłośnie uchwałę obowiązkowych składek na pomnika Ignacego Daszyńskiego

Sport

MISTRZOSTWA TOROWE POLSKI

(SW) W niedzielę, dnia 21 bm., godzinie 11, zostaną rozegrane długodystansowe mistrzostwa Polski na torze K. S. Cracovii. Dystans wynosi 50 km, t. j. około 120 okrążeń. Zapowiedziany udział najlepszych kolarzy polskich z Napierałą, Bekiem i Kupczakiem na czele.

KRAKÓW ROZPOCZYNA SEZON BOKSERSKI

(SW) Staraniem sekcji bokserskiej TS Wisła odbędą się zawody bokserskie pomiędzy Naprzód (Lipiny) — Wisła. Zawody powyższe odbędą się w sobotę, 20 bm., o godz. 19 w Hali Ośrodka WF i PW, ulica Zwierzyniecka 26.

HKS (KRAKÓW) — CRACOVIA

(SW) W niedzielę, 21 b. m., godz 10.30, na Stadionie Miejskim odbędą się zawody lekkoatletyczne pomiędzy powyższymi drużynami w konkurencjach męskich

Warta - SK Prostejowice 9:7 w boksie

PRAGA — Trzecie spotkanie w Czechosłowacji rozegrali pięściarze „Warty" w Prostejowicach z miejscową drużyną, wygrywając 9:7. Poszczególne walki dały następujące wyniki:

W muszej Malak (W) zremisował z Filipciukiem; w koguciej Szymański (W) zwyciężył przez techniczne k. o w 3-cim starciu Pudila; w piórkowej walka między Machem a Dominiakiem (W) zakończyła się skandalem. Po ogłoszeniu zwycięstwa Czecha, nad mającym przez wszystkie 3 rundy przewagę Dominiakiem, kierownictwo „Warty" złożyło protest przeciwko werdyktowi jednak bezskutecznie; w półśredniej Adamski (W) wyczerpany poprzednimi walkami, przegrał wyraźnie na punkty z reprezentantem Czechosłowacji — Kralickiem; w średniej Sobczak (W) wypunktował wysoko Zrostila; w półciężkiej I Szymura wypunktował wysoko Garsia, w drugiej zaś walce Kankowski (W) uległ na punkty Skoudrikowi; w ciężkiej Klimecki (W) po trzech rundach wysokiej przewagi wygrał na punkty z Zaoralem.

Pięściarze rumuńscy przyjadą do Polski

POZNAN — Zarząd Polskiego Związku Bokserskiego otrzymał od Związku Rumuńskiego pozytywną odpowiedź na propozycję rozegrania w dniach 26 i 28 października dwóch spotkań międzypaństwowych z reprezentacją Polski w Polsce.

Wobec trudnych warunków transportowych Związek Rumuński proponuje przyjazd swych zawodników specjalnym autokarem prosząc PZB o wyrażenie zgody na pokrycie kosztów przejazdu. Zarząd PZB zaakceptował propozycję Rumunów w całej rozciągłości.

Miejsce spotkania z Rumunią zostanie podane w późniejszym [illegible]

Zgoda (Świętochłowice) a nie Lenko (Bielsko)

wygrała turniej koszykówki SKS Tęcza

Prostujemy — omyłkowo podaną nam przez korespondenta wiadomość, z której wynikało, że zwycięzcą turnieju koszykówki SKS Tęcza w dniu 14 bm była drużyna RKS Lenko (Bielsko).

W rzeczywistości zwycięzcą turnieju jest drużyna RKS Zgoda (Świętochłowice), która w finale pokonała łatwo bielszczan 40:21.

Piast Gliwice - Baildon Katowice 8:8

GLIWICE — Mecz pięściarski w ramach drużynowych mistrzostw Śląska w klasie „A" między miejscowym „Piastem" i katowickim „Baildonem" zakończył się wynikiem remisowym 8:8, mimo, że [illegible] wyniku stoczonych walk zasadniczo zwyciężył „Piast" 10:6 —

Przyczyną remisu było przekroczenie przez zawodnika „Piasta" regulaminu. W w. piórkowej Karcz („Piast") znokautował w pierwszym starciu Drozda (Bailodon) nieświadomie opuścił ring przed ogłoszeniem wyniku. Fakt ten [illegible] wodował w konsekwencji przyznanie Baildonowi 2 punktów w [illegible]

Porażka Szwecji w szczypiórniaku

ZURYCH — Reprezentacja Szwecji rozegrała wczoraj w Zurychu [illegible] w szczypiorniaka z reprezentacją stolicy Szwajcarii, ulegając jej [illegible]

Mitic mistrzem tenisowym Pragi

PRAGA — W wyniku finałowego meczu o mistrzostwo tenisowe Pragi Jugosławianin Mitic pokonał swego rodaka Pallade w 3 setach 6:3, 6:3, 7:5.

Piłkarstwo śląskie w niedzielę

KATOWICE — Boisko WMKS godz. 11 — mecz o wejście do ekstraklasy państwowej WMKS — Kolejowy KS Olsztyn.

Godz. 15 — Międzynarodowe zawody konne Reprezentacja Polityi Czeskiej — WMKS. W programie: Konkurs skoków. Woltyżerka. Konkurs ujeżdżania ko[illegible]

Boisko KS Pogoń godz. 8—16,30 Turniej szczypiornika, organizowany przez SKS Tęcza przy udziale 6 drużyn z mistrzem Polski KS Pogoń Katowice na czele.

CHORZÓW — Stadion na Górze Wyzwolenia. Godz. 10 — Dokończenie dziesięcioboju lekkoatletycznego o mistrzostwo Śląska.

Godz. 16,30. — Mecz o wejście do ekstraklasy państwowej GEDANIA — AKS Chorzów.

ZABRZE — Stadion WF i PW Godz. 10,30 — 14 i 15 — 19. [illegible] pierwszy dzień I Igrzysk Sportowych Zw. Zaw. Górników. W programie: Lekkaatletyka, piłka ręczna, gimnastyka na przyrządach, boks i pływanie.

Autostrada Zabrze (Maciejów) godz. 13,30. Wyścigi motocyklowe szosowe mistrzostwo Zabrza tytuł mistrza szosowego Polski.

RYBNIK — Stadion Miejski godz. 16,30 — mecz piłkarski o wejście do ekstraklasy państwowej pomiędzy KS Kop. Rymer — KS RKU Sosnowiec.

O mistrzostwo śląskiej „A" klasy grają gospodarze na pierwszych miejscach: Ligocianka — Naprzód (Janów), Piast (Pawłów) — Koszarawa, Lechia (Mysłowice) Pogoń (Katowice), HKS Szopienice — Walcownia Dziedzice, ZZK Katowice —Kop. Dębieńsko Baildon — Błyskawica, KS 27 Orzegów — Wawel N. Wieś, Naprzód (Lipiny) — Śląsk (Świętochłowice), Śląsk (Tarnowskie Góry) — Ruch (Radzionków), Polonia Piekary — RKS Azoty Chorzów.

O mistrzostwo klasy „A" Zagłębia grają (gospodarze na pierwszym miejscu): RKS Zagłębie Dąbrowa Górn.) — Czarni (Sosnowiec), Cyklon Wojkowice — RC KS Czeladź, RKS Będzin — Plo[illegible] Milowice.

Przed meczem pięściarskim z Czechosłowacją i ZSRR

POZNAN — W celu ustalenia [illegible] prezentacji pięściarskiej na zawody międzypaństwowe ze Związkiem Radzieckim i Czechosłowacją odbędą się w Gdańsku 28 bm zawody poglądowo - orientacyjne na które kapitan związkowy PZB wyznaczył następujących zawodników:

Team A (od w. muszej do ciężkiej): Grzywocz (Śląsk), Kruża (Pomorze), Antkiewicz (Gdańsk), Radomacher (Śląsk) Iwański (Gdańsk) Kolczyński (Warszawa), Szczypiński (Śląsk), Fiałkowski (Poznań) —

Team B: Gumowski (Pomorze) Bazarnik (Śląsk), Marcinkowski — (Łódź), Chychla (Gdańsk), Olejnik, (Łódź), Kusz (Śląsk), Szymura (Poznań) i Klimecki (Poznań) —

Ponadto dodatkowo zostali wyznaczeni: w w. muszej Stanikowski (Łódź) i Zieliński (Gdańsk) — oraz w. wś średniej Cebulak (Pomorze), Mechliński (Gdańsk), Trzęsowski (Łódź) i Kłossowski (Warszawa). —

Skład reprezentacji piłkarskiej Śląska

na mecz z Krakowem

W związku z zawodami reprezentacyjnymi Kraków — Śląsk, które się odbędą we czwartek dnia 25 września br. wyznaczył kapitan związkowy Śl. OZPN ob. Alfus następujących zawodników

Brom (Ruch), Michalski Naprzód Lipiny), Kowacz (Baildon), Gajdzik (AKS), Piec II (AKS), Duda (Naprzód Lipiny), Szołtysek (Ruch Radzionków), Kubocz (Lipiny), Alszer (Ruch), Cieślik (Ruch), Kubicki (Ruch).

Rezerwa: Stohl Śląsk Świętochłowice, Janduda AKS, Suszczyk Ruch, Makowski 20 Kop. Katowice, Przycherka Ruch, Spodzieja AKS i Cholewa AKS.

Skład jedynastki górniczej Katowic

na igrzyska w Zabrzu

KATOWICE — Po rozegranym w dniu 18 bm meczu treningowym [illegible] teamów, górnicy katowiccy ustalili ostatecznie skład swej jedynastki na Ogólnopolskie Igrzyska Zw. Zawod. Górników w Zabrzu: Bramka Mandrela, Adamoszek; obrona — Szafranek, Krawiec; pomoc — Pawelski, Mikoszek, Adamczyk; atak — Piec, Osiecki, Olszówka, Powata Wiśniewski, Bańczyk, Barczyk.